

KOMLÓ

város

kulturális stratégiája

Komló, 2008. május

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetelemzés.....	3
1.1.	A város bemutatása	3
1.2.	Komló város kulturális intézményhálózata, infrastruktúrája, tevékenysége	4
1.2.1.	Közművelődés	4
1.2.2.	Közgyűjtemények.....	6
1.2.3.	Művészeti közoktatási intézmények.....	6
1.2.4.	Egyéb közművelődési – kulturális tevékenységet végző szervezetek	7
1.3.	A jelenlegi programkínálat elemzése	8
1.3.1.	Kiemelt rendezvények, fesztiválok	9
1.4.	A helyi kulturális élet finanszírozási rendje	10
1.5.	A lakosság kulturális fogyasztásának és igényének helyzete.....	11
1.6.	A helyi kulturális szereplők bemutatkozási lehetőségeinek feltárása.....	12
1.7.	Testvérvárosi kapcsolatok	13
1.8.	Stratégiai helyzetelemzés (SWOT elemzés).....	14
1.9.	Összegzés	15
2.	A városi kulturális élet fejlesztésének stratégiája.....	16
2.1.	Jövőkép.....	16
2.2.	Célrendszer	16
2.3.	A célok elérésének eszközei	18
2.3.1.	Közművelődés	18
2.3.2.	Közgyűjtemény	19
2.3.3.	Kulturális jellegű és kulturális tevékenységet is végző civil szervezetek	21
2.3.4.	Tervezett programkínálat és a város kulturális ráfordításai közötti kapcsolatrendszer ..	21
2.4.	Fő célcsoportok jellemzése.....	21
2.5.	A kulturális programkínálat és a turizmus együttműködésének fejlesztése	22
2.6.	Nagyrendezvények, fesztiválok.....	23
2.7.	Versenytársak elemzése.....	24
2.8.	Ösztönző és támogatási rendszer megvalósítása	24
2.9.	Testvérvárosi kapcsolatrendszer bővítése	25
2.10.	A tervezett kulturális fejlesztés, a programkínálat, és a stratégiai célok összhangja.....	25
2.11.	A helyi szereplők bevonása a stratégia előkészítésébe.....	25
3.	Programstratégia.....	28
3.1.	A város tervezett programjainak a bekapcsolódása az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatába	28
3.2.	Az Európa Kulturális Fővárosa Programsorozatába történő bekapcsolódás.....	29
3.3.	Kapcsolódások a „Határtalan város” pályázathoz.....	29
3.4.	Előzmények.....	30
3.5.	Tervezett kulturális események, a programkínálat és a lakosság kulturális igényeinek kapcsolatrendszere.....	30
3.6.	Hosszabb távú elképzelések, finanszírozás	31
4.	A kulturális infrastruktúrafejlesztés illeszkedése a kulturális stratégiához	32
4.1.	Műszaki tartalom részletes leírása.....	32
4.1.1.	Beruházási jellegű tevékenységek.....	32
4.1.2.	Nem beruházási jellegű tevékenységek.....	33
4.2.	Infrastruktúrafejlesztés további kérdései	35
5.	A fejlesztés környezetének bemutatása	35
5.1.	A városfejlesztési és a kulturális stratégia összhangja	35
5.2.	A tervezett fejlesztés és a városrehabilitációs célok összhangja	35
6.	Mellékletek.....	36

1. Helyzetelemzés

1.1. A város bemutatása

Komló Baranya megye második legnagyobb városa.

A város számára a városiasodás lehetőségét a múlt század közepén az iparosítás teremtette meg.

A II. világháború után az államosított kőszénbánya fejlesztése révén 1947 augusztusában nagyközség lett, 1951. szeptember 2.-án városi rangot kapott.

A város gyors fejlődésnek indult. Új városrészek épültek a betelepülő bányászcsaládok fogadására, új aknákat nyitottak.

Az 1960-as évektől a Liász- program keretébe indult el a lakóépületi panel - program, gyors ütembe épültek a lakóházak.

A kultúra, a közművelődés fejlődésében jelentős szerepet töltött be a Mecseki Szénbányák Vállalat mecenatúrája, a növekvő bányász szolidaritás.

Az 1960-as években a bányavállalat támogatásával ifjúsági klubok, színjátszó körök, gazda tanfolyamok jöttek létre.

A kulturális tradíciókat többek között az 1927-ben alapított Bányász Otthon Egyesület és a Bányászkaszinó, későbbiekben a Május 1. Művelődési Ház alapozta meg.

Jelentős hagyományokkal rendelkeznek az amatőr művészeti csoportok, 72 évvel ezelőtt alapították a Komlói Bányász Fúvószenekart, amely ma is Komló egyik legjelentősebb művészeti együttese. A Komlói Munkás Kórus 2011-ben ünnepi megalakulásának 50. évfordulóját. Sikeres a harminc éves Komlói Pedagógus Kórus is.

Kialakultak és hagyománnyá váltak a város nagyrendezvényei (Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál, Komlói Napok, Borbála Napok stb.), melyek a városi lokálpatriotizmust erősítik.

Az 1990-es években a Mecseki Szénbányák Vállalata fokozatos felszámolásával a Dél-Dunántúl egyik legnagyobb ipari vállalata szűnt meg.

A pozícióvesztés ellenére a komlói bányászdinasztiákban ma is él egyfajta bányász nosztalgia. Kialakult a város saját életritmusa, önazonosság tudata, mely erősíti az itt élők jövőbe vetett hitét. Ez a megmaradás és a fejlődés motorja. Komlóinak lenni a hátrányos helyzet ellenére ma is megtisztelő státusz, nosztalgikus a közösséghez tartozás.

1.2. Komló város kulturális intézményhálózata, infrastruktúrája, tevékenysége

1.2.1. Közművelődés

Komló város közművelődési alapellátását a Komlói Színház és Hangversenytermet is magában foglaló Komlói Közösségek Háza biztosítja.

A városi művelődési központ funkciót ellátó intézmény mellett jelentős művészeti nevelő tevékenységet fejtenek ki a Komlói Alapfokú Művészetoktatási Intézmények és a kulturális tevékenységet (is) folytató civil szervezetek.

A **Közösségek Háza** 1977-ben eredetileg úttörőháznak épült. Teljes alapterülete 1024 m². Az épületben 44 művelődő közösség, 7 civil szervezet tevékenykedik, és kávéház működik. A szakmai célú helyiségeket az *1.a melléklet* tartalmazza. Az épület részleges felújításra szorul.

A Közösségek Háza tevékenységei:

- A **közösségi művelődés** keretei között a következő feladat-ellátási kötelezettségeknek tesz eleget:
 - **amatőr** művészeti **csoportok**, együttesek, körök **fenntartása és támogatása**,
 - **műhelyek létrehozása és fenntartása** különböző művészeti tevékenységek megvalósítása céljából,
 - alkotó közösségi és művelődési élet színtereként különböző **kisebbségek, korosztályok, közösségek szerveződésének támogatása**, társas **szabadidős kezdeményezéseinek** szakmai **segítése, feltételek biztosítása**, közösségfejlesztés,
 - csoportok, klubok, **kulturális öntevékenységek szervezése**,
 - **kapcsolattartás az oktatási intézményekkel, ifjúsági közösségekkel és szervezetekkel**,
 - **szervező és integráló tevékenység** a város **gyermektársadalmának iskolán kívüli szabadidős tevékenységei** érdekében, az **iskolákkal együttműködve szakkörök, klubok működtetése**,
 - **tehetséggondozás, képességfejlesztés**, előadó művészeti, képzőművészeti, technikai, társadalom- és természettudományok területén.

E feladatok ellátása érdekében az intézményben művelődő közösségek működnek.

- A **rendezvényszervezésben** a következő szakmai feladatokat tartják szem előtt:
 - a város környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, **hagyományainak feltárása, megismertetése**, a helyi művelődési szokások gondozása,
 - az **egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése**, a megértés, a **befogadás elősegítése**, az ünnepek kultúrájának gondozása,
 - **fesztiválok, szakmai konferenciák szervezése**,
 - **városi ünnepek szervezése**,

- **színházi előadások, előadóestek, koncertek** szervezése,
- lokális, regionális és nemzetközi **kulturális folyamatok kezdeményezése**,
- különböző **kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének** és fenntartásának segítése,
- **művészeti, tudományos, szórakoztató rendezvények** szervezése,
- a **gyerekek nevelésében**, művelődésében **résztvevő felnőtt csoportok** közösségi, szakmai **összejöveteleinek** szervezése, segítése,
- a **testvérvárosi kapcsolatok** elmélyítésének segítése a gyermek- és felnőtt csoportokon keresztül.
- **Ismeretterjesztő** tevékenységet meghatározó feladatok kijelölése:
 - ismeretek átadása és készségek fejlesztése érdekében **tanfolyamok** szervezése,
 - **előadások, kiállítások** a tudomány, a művészet ismereteinek átadása széles körben,
 - különböző társadalmi csoportokat, rétegeket érintő **problémák kezelését** ösztönző és támogató, az eredményességüket **szolgáló módszerek** és tapasztalatok **átadását segítő tevékenység**,
 - olyan, tanulást segítő **szabadidős programok** szervezése, melyek a gyerekek számára az **élményszerű ismeretszerzés** lehetőségét teremtik meg,
- **Információs tevékenység**
 - információs **kiadványok megjelentetése**, kétirányú **információ közvetítés** szakmai szervezetek és helyi közösségek között,
 - **információs adattárak készítése** és hozzáférhetővé tétele elektronikus és hagyományos formában,
 - helyi és kistérségi vonatkozású **kiadványok számbavétele**, feldolgozása és hozzáféréseinek biztosítása,
 - **szakmai anyagok gyűjtése.**
- **Kistérségi közművelődési szakmai tanácsadás és szolgáltatás** keretében az intézmény kistérségi kulturális szolgáltató központot alakít ki, kistérségi kulturális referenst foglalkoztat. Ezt a tevékenységet Közkincs programján belül feladat-ellátási megállapodásban rögzített módon végzi.

A Községek Háza törekszik a **gyermekkorosztály és a fiatalok bevonására** elsősorban kreatív játszóházak és táborok rendezésével, másrészt alternatív utcai, sport aktivitás segítségével kívánja e korosztályt mozgósítani.

Az intézmény **nemzetközi kapcsolatai** elsősorban a **Nemzetközi Kodály Zoltán Gyerekkórus Fesztivál** megrendezéséhez kapcsolódnak, valamint szervezi az önkormányzat megbízása alapján a testvérvárosokba irányuló kulturális cseréket. **Régiós kapcsolatai** a megye határig terjednek. A **kistérségi településekkel** kapcsolata rendkívül intenzív. Hasonlóan intenzív és kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés alakult ki Pécs Megyei jogú Város közművelődési intézményeivel és a Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központtal.

Megalakították a **Közkincs Kerekasztalt**, mely kialakította azokat a szakmai tanácsadó és szolgáltató feladatokat, melyeket a Községi Ház vállal és végrehajt (kulturális térkép

elkészítése, kistérségi kulturális együttműködés, projektek tervezése, kistérségi kulturális stratégia elméleti megalapozása).

Az intézmény a központi szerepköréből adódóan a műkedvelő művészeti csoportjai közreműködésével segíti a kistelepülések rendezvényeit, továbbá a kistelepülések hasonló együttesei, bemutakozási lehetőséget kapnak a komlói nagyrendezvényeken.

Az intézmény ismeretterjesztő tevékenysége sokrétű. Jelentős munka folyik a kiscsoportokban, az intézmény által meghirdetett a városi könyvtárral, a közoktatási intézményekkel együttműködésben szervezett vetélkedőn, versenyeken. Az itt folyó munkát jól jellemzik a statisztikai adatok is: 2007-ben **a teljes látogatói létszám közel 120 ezer fő**.

A **Komlói Színház és Hangversenyerem** 1982-ben épült. Az 1526 m² alapterületű, háromszintes, modern stílusú épület alapvetően a színházi, hangverseny rendezvények befogadó helysége. *A szakmai célú helyiségeket a 2.a. melléklet tartalmazza.* Az intézmény az elhasználódás és a technikai infrastruktúra elavultsága miatt fejlesztésre szorul.

Tevékenységei: *(mutatókat a 3. sz. melléklet tartalmaz)*

A Komlói Színház és Hangversenyerem **önálló színházi társulattal nem rendelkezik**, hivatalosan **befogadó színház**. Az intézmény támogatásával működő **Súgólyuk Színház** azonban, mint amatőr- műkedvelő társulat **minden évben több önálló előadással** mutatkozik be Komló és a kistérségben élő lakosságunknak.

1.2.2. Közgyűjtemények

Komló Város Önkormányzata a **József Attila Városi Könyvtár**at és Muzeális Gyűjteményt tartja fenn. A könyvtár hasznos alapterülete 1400 m², tárolt dokumentumainak száma 134.314 db. 15 db – Internet elérést is biztosító – számítógéppel rendelkezik. Egyéb technikai berendezései: videó, dvd lejátszó, televízió, fénymásoló. A muzeális gyűjtemény hasznos alapterülete 850 m², 4 db – Internet elérést is biztosító – számítógéppel, 2 db nyomtatóval, 2 db projektorral, és fénymásolóval rendelkezik. A Városi Könyvtár és egységei a kultúra-közművelődés területén jelentős tevékenységet fejtenek ki kiállítási, ismeretterjesztő és rendezvényszervező tevékenységgel. A könyvtárban működik modern számítástechnikai eszközökkel felszerelt eMagyarországi Pont. Itt működik a **Komlói Könyvbarát Kör** 50-60 fővel.

A könyvtár **szakfeladatoként működik a Komlói Városi Helytörténeti és Természetudományi Gyűjtemény**. Gyűjtőköre elsősorban a helytörténeti anyagok, és azok bemutatása. A gyűjtemény legjelentősebb anyagai a bányászat történetéhez és Mecsek természetföldrajzához kapcsolódnak. Szakmai szinten kapcsolatot tart fenn a pécsi Janus Pannonius Múzeummal és a Pécsi Tudományegyetemmel.

1.2.3. Művészeti közoktatási intézmények

A **Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola** és az **Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény** munkájának eredményeként a városban kiemelkedő a zenei élet, a kulturális sokszínűség áthatja Komló közéletét. Fenntartásukban működnek olyan országos és nemzetközi hírnévre szert tett együttesek, mint a **Kodály Zoltán Gyermekkórus**, és a **Bányász Fúvószenekar**.

A kórus muzsikálás területén további kiemelkedő eredményeket elért felnőtt kórusok működnek a Községek Háza fenntartásában: **Komlói Pedagógus Kórus**, **Komlói Munkás Kórus**, és a **Komlói Him Singers** együttes.

1.2.4. Egyéb közművelődési – kulturális tevékenységet végző szervezetek

Komló Város életében jelentős szerepet töltenek be a **civil szervezetek**. Ezekből jelenleg mintegy 60 színesíti a város kulturális életét. A legjelentősebbek:

- **Komlói Nyugdíjas Egyesület:** minden év szeptemberében szüreti felvonulást szervez, nyugdíjas komlói alkotók műveiből kiállításokat rendeznek,
- **Komlóért Egyesület:** évente kulturális műsorokat szervez az Idős Otthonokban (Farsang, Húsvét, Karácsony). Minden év szeptemberében megrendezi a Komlói Civil Szervezetek Szakmai Találkozóját,
- **Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület:** május-június hónapokban szervezi a mánfai Árpád- kori templomban kórushangversenyeket. 2004 óta évenként megrendezi a Borbála Napi Településtörténet Konferenciát, és a közéleti klubbot,
- **Független Ifjúsági Kulturális Szervezet:** működteti a Zrínyi Klubot, ami a város fiataljainak kínál rendszeres könnyűzenei kikapcsolódást,
- **Nagycsaládosok Komlói Egyesülete:** 2004-től évenként kulturális programokat szervez az Európa Napon és a Városi Gyermeknapon,
- **Mecsekfaluért Alapítvány:** helytörténeti kutató munkája kiemelkedő.

A civil jellegű szervezetek között **kiemelkedő jelentőségű** a **Pöndöly Néptánc és Hagyományőrző Egyesület** és a **Fekete Gyémántok Cigány Hagyományőrző Egyesület**.

A város kulturális életének további kiteljesedéséért, természeti, építészeti, kulturális és történeti értékeinek megőrzése érdekében jött létre Komló Városért Alapítvány Közhasznú Szervezet.

A Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál lebonyolításához szükséges források előteremtéséből a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál Alapítvány is kiveszi a részét.

A **kisebbségi önkormányzatok** (cigány, német, ukrán, horvát, görög) szintén végeznek kulturális tevékenységet. Közös szervezik meg a Komlói Napok rendezvénysorozat keretében a „Nemzetiségi Színpad” elnevezésű eseményt, ahol fellépési lehetőséget biztosítanak a sajátos kultúrájukat bemutató hazai, esetenként külföldi művészeti csoportoknak, együtteseknek.

A Komlói **Német Kisebbségi Önkormányzat Német Klubot** működtet. Alapvető feladatuknak tekintik az ünnepekhez kapcsolódó hagyományok felelevenítését és gasztronómiai ismeretek továbbadását.

A Komlói **Horvát Kisebbségi Önkormányzat** a **nemzetiségi viseletek bemutatásával**, és a horvát **dalkör támogatásával** szolgálja a nemzetiségi kultúrát.

A Komlói **Cigány Kisebbségi Önkormányzat** által működtetett **Dankó Pista Községi Ház** a Kenderföldi lakótelepen fejti ki tevékenységét. Célja elsősorban a hátrányos helyzetű roma fiatalok felzárkóztatása a manuális képességek fejlesztése.

Az önkormányzat eredményes együttműködést alakított ki a helyi **médiával**. Az együttműködés keretében az önkormányzati és egyéb közéleti híreken túl a média rendszeres információkat közöl a komlói kulturális eseményekről, bemutatja, népszerűsíti a művészeti csoportokat, együtteseket.

A **Komló és Térsége Televízió** „7 nap” című közéleti magazin műsorában minden héten 15-25 perc időtartamban foglalkozik a város kulturális életével, eseményeivel.

A **Baranya Televízió „Publikus Magazin”** elnevezésű közéleti műsorában szintén 15-25 percet sugároz a város kulturális életének bemutatására.

A **Komlói Újság** ingyenes közéleti lap, kéthetenként jelenik meg. Valamennyi számában jelentős terjedelemben foglalkozik kulturális információkkal.

Az **Új Dunántúli Napló** megyei sajtó rendszeresen közread komlói kulturális rendezvényekről szóló híreket, tudósításokat.

A **Hegyhát Média** interneten keresztül fogható televíziós műsor, amely bemutatja a város kulturális életének eseményeit is.

A **Régió Rádió**, valamint a **Rádió 1** rendszeresen tudósít a város kulturális rendezvényeiről.

1.3. A jelenlegi programkínálat elemzése

Komló város kulturális-közművelődési ajánlata sokrétű.

A témakörbe tartozó rendezvények, események színhelye a Komlói Községi Ház, valamint tagintézménye a Színház és Hangversenyterem. Programajánlatuk kétoldalú: egyrészt a közösségi házban kapnak befogadást és helyet a művelődő és közösségi csoportok, alkotó műhelyek, melyek tevékenységi mutatóit a 3. számú melléklet tartalmazza. A színházi, hangverseny jellegű és nagytermi rendezvényeket pedig a Színház és Hangversenyterem tagintézmény fogadja be. A Komlói József Attila Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény különböző ismeretterjesztő előadásokkal, ideiglenes és állandó kiállításokkal mutatják be a város természetföldrajzát és gazdaságtörténeti múltját (4. számú melléklet).

A városi **önkormányzat** kölcsönös megállapodáson alapuló kulturális tartalmú **együttműködést** alakított ki **Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával**. Testvér települési kapcsolat jött létre a Somogy megyei Csömend községgel.

Komló város **önkormányzat önálló rendezvényeként** a **Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkorús Fesztivál** és a **Komló Napok** tekinthetők. Az előbbit 1972 óta szervezik, 2008. június 20-22-én kerül sor a tizennyolcadik találkozóra. A Komlói Napokat 1991-től, szeptember első hetében, a Bányásznapi tiszteletére is rendezik. Ez alkalommal városi kitüntetések átadására, Bányász Emlékmű koszorúzására, három napos kulturális, szórakoztató szabadtéri rendezvényekre kerül sor.

A komlói önkormányzat támogatja a helytörténeti gyűjtőmunkát és a helytörténeti kiadványok megjelentetését.

A városban jelentős kulturális programokat szerveznek a helyi civil szervezetek és alapítványok.

Komló város kulturális programkínálatának legfőbb erőssége a **sokszínűség** és **sokrétűség**. A **lokálpatriotizmus**, a **hagyományokhoz való ragaszkodás**, a kohéziós erő következtében a felnőtt és gyermek korosztály intenzíven igénylik a kulturális szolgáltatásokat, és azokban

aktívan kívánnak részt venni. **Összehasonlítva az ország hasonló nagyságrendű városait, Komlón szinte egyedülálló pezsgő és folyamatos kulturális- közművelődési élet zajlik.**

Hiányosságként kell megemlíteni azt, hogy a gyermek és felnőtt korosztállyal történő kulturális szolgáltatások köréből kiesik az ún. **ifjúsági korosztály (14-22 év)**. A programok **csak a közvetlen környékről** vonzanak látogatókat. Távolabbi tájak meghódításához a **promóciójuk sem elégséges.**

1.3.1. Kiemelt rendezvények, fesztiválok

Komló város hagyományos nagyrendezvényei, fesztiváljai sajátosan fejlődtek.

Az események alapvetően három stratégiai adottságok alapján szerveződnek:

- a város **zenei életének, oktatásának magas színvonala,**
- a sajátos **bányász hagyományok** ápolása, megőrzése,
- a város a **balkáni** országok (Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia) közelében helyezkedik el,
- a városban **magas a gyermek és ifjúsági korosztályok aránya.**

Ezen tényezők miatt a város nagyrendezvényei és fesztiváljai egyediek, sajátosak, a városra jellemzőek.

A nagyrendezvények **finanszírozását** részben **Komló Város Önkormányzata** költségvetésében biztosítja, a **szervezőmunkát a Közösségek Háza, az érintett alapítványok és egyesületek** végzik. **Sajátos tény az, hogy a rendezvények lebonyolításában nagyszámú önkéntes** vesz részt.

A fesztiválok **célközönsége** elsősorban a város és a kistérség valamennyi polgára, érdeklődés és korosztály szerint. **Céljuk** a lokálpatriotizmus megőrzése, a közélet fejlesztése, a városszeretet további erősítése.

Mivel a fesztivál jellegű nagyrendezvények a kialakult hagyományokra épülnek és a lakosság széles körét érintik, komoly érdeklődés övezi azokat.

Fontosabb kulturális nagyrendezvények, fesztiválok:

- **A Magyar Kultúra Hete:** 2005 óta január 22-én a Magyar Kultúra Napja hetében. A **Közösségek Háza saját rendezvényprojektje**, melyhez **csatlakoztak a város közgyűjteményei is** (Könyvtár és Gyűjtemény). **Célja a figyelem koncentrált ráirányítása a magyar kultúrára** és annak értékeire, író-olvasó találkozó, táncház, kiállítások szervezésével.
- **Európa Nap** (2004-től), mint **Örökség Fesztivál** (2006-tól): **minden év május 1-jén rendezik meg.** Alapvető célja a **környező országok népművészeti, folklór-, ének- és táncegyütteseinek bemutatkozása.**
- **Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkoros Fesztivál:** (1972 óta) 2010-ben rendezte meg a város a XIX. Fesztivált az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat keretében.
- **Komlói Napok:** (az 1990-es évektől ezen a néven, azelőtt Bányásznapi volt) szeptember első hetében. E napokon városi kitüntetések átadására, ünnepélyes képviselő testületi

ülésre, Bányász Emlékmű koszorúzása kerül sor, továbbá 3 napos szabadtéri műsorok szórakoztatják a város lakóit.

- **Borbála-Napok:** (1990-es évek óta) decemberben, Borbála napjának (Szent-Borbála, a bányászok védőszentje) hetében. Településtörténeti konferencia, Jánosi Engel Adolf bányaalapító szobránál tartott megemlékezés, valamint kiállítások **méltatják a bányászok munkáját.**

A programok részletes bemutatása az 7. mellékletben található.

1.4. A helyi kulturális élet finanszírozási rendje

Komló Város Önkormányzata minden évben évi költségvetési rendeletben határozza meg a helyi kulturális élet finanszírozását és mértékét, melynek alapján a

Közösségek Háza

2007. évi bevétele, összköltségvetése	84.185 e Ft
ebből: önkormányzati támogatás	71.684 e Ft
intézményi bevétel	12.008 e Ft
átvett pénzeszköz	493 e Ft

2008. évi költségvetési előirányzat	84.046 e Ft
önkormányzati támogatás	73.438 e Ft
intézményi bevétel	10.608 e Ft

József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény

2007. évi költségvetése	37.532 e Ft
önkormányzati támogatás	30.944 e Ft
intézményi bevétel	6.588 e Ft

2008. évi költségvetése	40.591 e Ft
önkormányzati támogatás	34.485 e Ft
saját bevétel	6.106 e Ft

A Városi Önkormányzat Képviselő-testülete külön soron támogatja a városban működő médiumokat, civil szervezeteket és alapítványokat.

Média, civil szervezetek, alapítványok

2007. évi költségvetés	100.000 e Ft
2008. évi költségvetés	119.000 e Ft

Ennek keretében **több mint 60 civil szervezet** számára biztosít forrást.

Ezen kívül az önkormányzat **évente mintegy 15 millió forintot** biztosít a különböző **nagyrendezvények finanszírozására**.

Látható, hogy az **önkormányzat erejét és lehetőségeit maximálisan kihasználva támogatja a város kulturális életét**, mely kiegyensúlyozott és sok tekintetben példamutató.

A kultúra egyéb szereplői a kulturális jellegű és kulturális tevékenységet is végző egyesületek, alapítványok, melyek sajátos anyagi erőforrásaikkal és tevékenységükkel hozzájárulnak Komló város kulturális életének sokszínűségéhez, eredményességéhez.

Alkalmanként a városban működő **gazdasági vállalkozások** is hozzájárulnak szponzorként, illetve támogatóként természetbeni és pénzügyi lehetőségek biztosításával a város kulturális életének fejlesztéséhez. A személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkorús Fesztiválnak 2007-ban kb. 30 ezer, a Színház és Hangversenyteremnek kb. 100 ezer forint bevétele származott. A legnagyobb ilyen jellegű tétel a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkorús Fesztiválon végzett önkéntes munka: ez a legutóbbi alkalommal kb. 100 fő 4 napnyi munkáját jelentette (értéke tehát több millió forint).

A mecenatúra ezen formája különösen népszerű Komlón: ahogy láthattuk a város kulturális élete egyedülállóan gazdag, azonban a jövedelmi helyzet elmarad az országos átlagtól. A lakosok tehát fontosnak tartják a kultúra támogatását, azonban anyagi lehetőségük keveseknek van a szponzorálásra. Ezért úgy segítenek, ahogy tudnak: 1%-kal vagy önkéntes munkával.

A leírtak fényében az is világossá válik, hogy miért szerények a Közösségek Háza és Színház magánadományai: aránylag nagy számú civil szervezet osztozik az aránylag kis forrástömegben. Azt is látni kell, hogy a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkorús Fesztivál a város legnagyobb (a település méretéhez és lehetőségeihez képest aránylag nagy) rendezvénye, melynek színvonalas megrendezéséhez minden forrást meg kell mozgatni; a Közösségek Háza ezt meg is teszi, így azonban más alkalmakkor inkább nem keresik az üzleti szféra képviselőit, hogy ekkor támogassák a rendezvényt.

1.5. A lakosság kulturális fogyasztásának és igényének helyzete

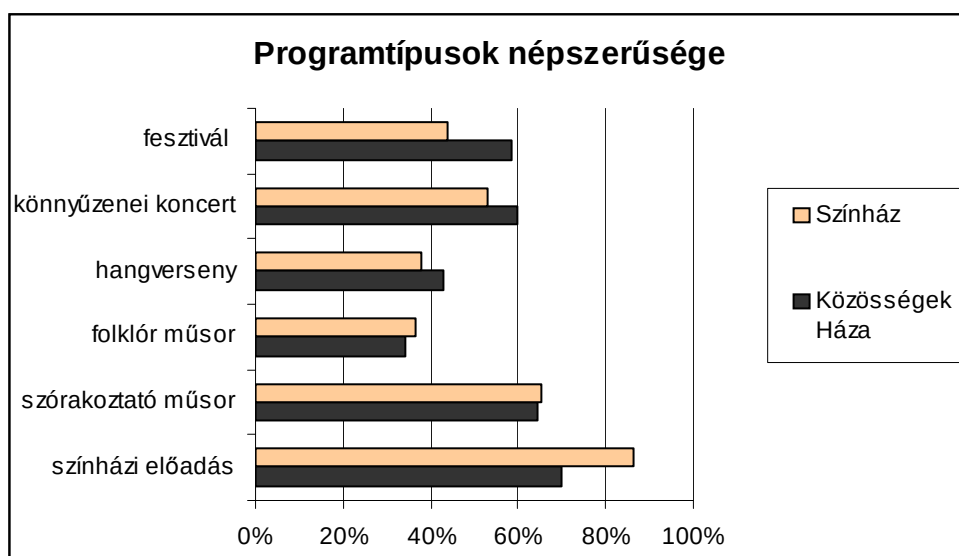
A helyi közművelődési **szakemberek nagyon pontosan ismerik** Komló (és a kistérség) lakosságának kulturális igényeit. Ennek oka a település mérete: nem nagy településről van szó, ahol „mindenki ismer mindenkit”, az évtizedek óta itt élő és dolgozó szakemberek közismertek a lakosság körében. A kisvárosi jelleg lehetővé teszi **a személyes visszacsatolások** rendszerét. Az emberekben ennél fogva kialakult a folyamatos visszajelzés kultúrája: nem csak a Közösségek Háza igazgatóját állítják meg az utcán, hogy legyen koncertje a kedvenc együttesüknek, és a színházigazgatót, hogy nem volt jó a legutóbbi előadás, de akár a város polgármesterét is, hogy kevés a programokra felhasználható forrás. A Közösségek Háza **széleskörű partneri hálózattal** rendelkezik. Ezek a folyamatos együttműködések, szakmai párbeszédek **szintén fontos inputokat** jelentenek a lakosság kulturális igényeinek jobb megismerésében.

Mindezek miatt a szakemberek nem végeztek az elmúlt években dokumentált felméréseket, de a partneri kapcsolatok alapján folyamatos képpel rendelkeznek a helyi igényekről és elvárásokról. A legfőbb statisztikai adatokat *3. sz. melléklet* tartalmazza.

A célcsoportok és igényeik pontos ismerete miatt a stratégiai megalapozáshoz nem volt indokolt mélyreható keresletelemzés készítése (ez a vonatkozó projekt megvalósíthatósági tanulmányának részét képezi majd).

Mindezidáig egy 70 illetve 66 főre (Közösségek Háza és Színház) kiterjedő (nem reprezentatívnak tekinthető) **kérdőíves megkérdezést** végeztünk az intézmények látogatói körében.

Kiemeljük, hogy **valamennyi megkérdezett tudta**, hogy **2010-ben Pécs lesz Európa Kulturális Fővárosa**. Még ennél is feltűnőbb, hogy a **87 illetve 89%-uk** tudta, hogy **ennek kapcsán az egész régióban** lesznek rendezvények. Jól érzékelhető, hogy a kultúrára fogékony réteg felkészült az EKF 2010 rendezvénysorozatra, és várakozásokkal tekint arra.

A **Színház** fejlesztésének fontosságát mutatja, hogy ez a **legnépszerűbb rendezvénytípus** – még a könnyedebb szórakozási lehetőségeket (könnyűzenei koncert, szórakoztató műsor) is megelőzve. Arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a Közösségek Háza látogatói körében is az ilyen típusú programokra mutatkozik a legnagyobb érdeklődés. Ugyanakkor további elemzést és adatgyűjtést igényel, hogy a Közösségek Háza látogatói miért látogatnák szívesebben a Színház (Színház és Hangversenyerem) profiljába tartozó hangversenyeket.

1.6. A helyi kulturális szereplők bemutatkozási lehetőségeinek feltárása

A helyi kultúra irányítói és közreműködői széles teret biztosítanak a kulturális szereplők bemutatkozására.

A különböző alkotó műhelyek és együttesek részére rendszeres fellépési lehetőségeket biztosítanak a különböző városi hagyományos nagyrendezvényeken, a Közösségek Házában (pl. Súlygyűk Színház, énekkarok), az intézménybe rendezendő kiállítások alkalmával bemutatkozási lehetőséget kapnak a különböző képzőművészeti, fotó, díszítő, művészeti körök.

Az intézmények támogatják az új aktivitások, tevékenységi formák és alkotók felkarolását, bemutatását és menedzselését. A tehetséggondozás és tehetségkutató alkalmi és akciói rendszeresek:

- partnerségben a KIES Komlói Ifjúságsegítő Egyesülettel évente tehetségkutató versenyt rendeznek tizenéveseknek,

- a színház 2008-ban megismétli a Suli-buli tehetségkutatót, internetes közönségszavazással, több fordulóban,
- a fiatal képzőművészek és fotósok bemutatkozása évente ismétlődik a Múzeumban és a Községek Házában.
- Az amatőr táncos csoportok önálló színházi produkciót visznek színpadra. Ezekhez az alkalmakhoz a fiatalok minden humán és infrastrukturális segítséget megkapnak, ugyanazt, mint a „nagyok” (promóció, meghívók, plakátok, színháztechnika, hang-fény, próbalehetőségek, stb.)

A Községek Háza alkotó közösségei rendszeresen szerepelnek a kistérséghez tartozó községekben falunapok és helyi rendezvények alkalmával, a testvérvárosi kapcsolatok révén, valamint Pécs Megyei Jogú Várossal kötött együttműködés alapján (pl. Adventi Napok).

E terület 2007. évi adatai az alábbiak:

- művészeti csoportok száma 16, bemutatkozások száma 67,
- népművészeti csoportok száma 5, bemutatkozók száma 31,
- tárgyalkotó népművészeti csoportok száma 3, bemutatkozások száma 22.

A városban 15 olyan civil szervezet működik, mely előadói és tárgyalkotó művészettel foglalkozik, s ezek tág teret kapnak bemutatkozásra a Községek Házában, a József Attila Városi Könyvtárban, az oktatási intézményekben, és a városi nagyrendezvényeken.

1.7. Testvérvárosi kapcsolatok

Komló Város Önkormányzatának 5 testvérvárosi kapcsolata van.

Neckartenzlingen (Németország, Baden-Württemberg) településsel 1989-től kezdődött el a kapcsolat, 1992-ben kötötték meg a testvérvárosi megállapodást. Az együttműködés kulturális és oktatási cserére irányul. Ennek alapján került sor kulturális és művészeti csoportok kölcsönös látogatására, bemutatkozására, tanuló csoportok cseréjére, melyek kölcsönösen vesznek részt egymás ünnepi eseményein.

Eragny-sur-Oise (Franciaország) településsel 1989-től létezik partneri kapcsolat, a testvérvárosi szerződést 1993-ban kötötték. Az együttműködés kulturális, oktatási és sport területekre irányul, melynek legjelentősebb eseménye a *Francia Hét Komlón* című rendezvénysorozat volt.

Belényes (Románia, Bihar) településsel 1989-ben vette fel a város a kapcsolatot, a testvérvárosi megállapodás megkötésére pedig 1997-ben került sor. Az együttműködés során közös környezetvédelmi tábor szervezése, kulturális csoportok kölcsönös bemutatkozása valósult meg.

Torrice (Olaszország) településsel 1990-ben kezdődött a kapcsolatfelvétel, 2001-ben került sor a testvérvárosi megállapodás aláírására. A hagyományos kulturális és oktatási cseréken túl vállalkozók részére szerveznek kölcsönös tanulmányutakat.

Valpovo (Horvátország) kisvárossal 1999 óta van kapcsolat, 2004-ben kötöttek együttműködési megállapodást, rendszeresen a kulturális és oktatási cserék, bemutatkozások.

A testvérvárosi kapcsolatokat a városi önkormányzat koordinálja bevonva az oktatási és közművelődési intézményeket.

1.8. Stratégiai helyzetelemzés (SWOT elemzés)

	Infrastruktúra	Szervezeti rendszer	Finanszírozási viszonyok
Erősségek	▪ kiemelkedő, közművelődési, művészeti tevékenység ▪ színvonalas nyilvános könyvtári szolgáltatás ▪ tárgyi és írott örökség megfelelő védelme ▪ képzett vezetés, munkatársak ▪ folyamatos képzés, továbbképzés ▪ elismert szaktekintélyek	▪ társadalmilag fontos, törvényileg kötelező intézmények működtetése ▪ kiépült ellátó szervezet ▪ hagyományos kistérségi, megyei, regionális, országos és nemzetközi rendezvények ▪ erős civil szféra ▪ felkészült, aktív társadalmi hálózat ▪ kistérségi együttműködés	▪ önkormányzati önerő biztosítása pályázatokhoz ▪ önálló kezdeményezésekből átvett, befolyt pénzeszközök ▪ jogszabályi háttérrel biztosított városi közművelődési rendelet
Gyengeségek	▪ hiányos információ-rendszer ▪ szakmai tájékoztató és elemző periodikák megjelentetésének ad-hoc jellege ▪ marketing ismeretek és nyelvtudás hiányosságai	▪ helyenként kedvezőtlen technikai feltételek ▪ szervezeti együttműködés hiányai ▪ munkamegosztás hiánya ▪ párhuzamosságok ▪ szakmai innováció befogadásának ellenőrzésének esetlegessége ▪ esetenkénti szakmai sovinizmus	▪ pályázatok megjelenésének, tartalmának kiszámíthatatlansága ▪ alacsony költségvetési, fejlesztési keret ▪ támogatás és szponzorálás esetlegessége
Lehetőségek	▪ középtávú tervben foglalt bővítések, felújítások ▪ információs és kiszolgáló egységek bővítése ▪ nyelvtanulás ▪ munkatársak motivációinak erősítése ▪ marketing és PR tevékenységek erősítése	▪ szorosabb együttműködés az idegenforgalommal ▪ regionális, kistérségi együttműködés fokozása, rendszeres koordináció ▪ média kapcsolatok javítása ▪ a kulturális turizmusban rejlő lehetőségek jobb és koordináltabb kihasználása	▪ pályázati lehetőségek bővülése (uniós források) ▪ támogatók, szponzorok körének bővülése
Veszélyek	▪ épületek állagának romlása ▪ közönyösség, érdektelenség, fásultság ▪ túlterheltség	▪ újítások, szakmai innováció fogadtatásának kiszámíthatatlansága ▪ rutinszerű szervezés ▪ belterjesség és befelé fordulás	▪ szakmai feladatokra kiírt pályázatok csökkenése, ▪ utólagos finanszírozási-támogatási rendszer

1.9. Összegzés

Az elmúlt évtizedben mennyiségében és minőségében továbbfejlődött Komló város kulturális intézményrendszere, szabályozottá vált a kulturális igazgatás.

Kiépültek és szakmailag megerősödtek a város kulturális életének egészére hatást gyakorló intézmények:

- sokrétű, sokszínű, gazdag kulturális szolgáltatásokkal és programokkal vesz részt a város kulturális életében a **Közösségek Háza, és tagintézménye, a Színház és Hangversenyterem.**
- reálisan és elfogadhatóan törekszik az **egyensúly** megtartására a **helyi művelődő közösségi tevékenység, a rendezvények szervezése** és a **kiemelt** hagyományos **nagyrendezvények viszonylatában.**
- a **kistérségi együttműködéssel**, az információk és dokumentumok gyűjtésével, feldolgozásával hozzájárul Komló város kistérségi központi szerepének erősítéséhez.
- különböző **hagyományos rendezvénysorozatai** és szolgáltatásai (folklór fesztivál, Borbála-nap, stb.) **erősítik** a város és városkörnyéken lakók **lokálpatriotizmusát, identitástudatát**, a bányász hagyományok őrzését és megmaradását.
- a **József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény** a közművelődés és közgyűjtemény területén jelentős tevékenységet fejtenek ki a város kulturális életében, kiállítások, rendezvények, és ismeretterjesztő előadások szervezésével.
- az **eMagyarország pont** kiépítésével és széleskörű használatával hozzájárul a lakók széleskörű információ igényeinek megszerzéséhez.
- a **helytörténet gyűjteményei**, s az ahhoz kapcsolódó rendezvényei erősítik a város lokálpatriotizmusát a hagyományok tovább éltetését.
- a városban működő **kulturális jellegű, és kulturális tevékenységet is folytató civil szervezetek** helyi önkormányzati és egyéb támogatásokkal jelentősen **bővítik a város közművelődési-kulturális életét**, erősítik a közösségi életet, az egymás tiszteletét és megbecsülését.
- Komló város hagyományos kulturális **nagyrendezvényei, fesztiváljai** erősítik az összetartozást, az egymásra utaltságot, és a városszeretetet. Ezen események bővítik a város **idegenforgalmi vonzását.**
- a **város kapcsolatai** (kistérségi, megyei, nemzetközi) bővíti a város kulturális kínálatát. A Pécs Megyei Jogú Várossal kötött kulturális együttműködés figyelemre méltó.
- a lokálpatriotizmus és az identitástudat fejlesztése érdekében a város több **településtörténeti kiadványt és monográfiát** jelentetett meg, továbbá törekszik a helytörténeti gyűjtemény bővítésére.
- a város közművelődési intézményei a koruk és a rendszeres használat miatt **részleges felújításra szorul** (állag és technikai) egyrészt a preventivitás szempontjából, másrészt azért, hogy méltó színhelye legyen az Európa Kulturális Fővárosa rendezvényeinek.

2. A városi kulturális élet fejlesztésének stratégiája

Komló Város Önkormányzat kulturális stratégiáját alapvetően a város célkitűzésében foglalt átfogó, hosszú távú terveire vonatkozó megállapításai határozzák meg.

2.1. Jövőkép

Komló egy pezsgő város, ahol kultúrák találkoznak, és a sokszínűség áthatja a város és környéke életét, hozzájárul a társadalom rugalmasságához, ezáltal növelve a versenyképességét. A programok erősítik az itt élő közösségeket, vonzzák a látogatókat, és segítik az itt élők boldogulását.

2.2. Célszisztem

A célok kialakításánál **Komló Város és a Komlói Kistérség fejlesztési koncepcióit** egyaránt **figyelembe vettük**. A stratégiai dokumentumok **kiemelt hangsúlyt** helyeznek

- az **életminőség** és a közérzet **javítására**,
- a **kultúra és turizmus szoros kapcsolatára**, a **térségi marketing** tudatos fejlesztésére,
- a helyi azonosságtudat és a **lokálpatriotizmus** érzésének **elmélyítésére**,
- a **kistérségi, megyei kapcsolatok kiteljesítésére**,
- és a **közösségi élet alkalmainak megteremtésére**, az **esélyegyenlőség biztosítása** érdekében.

Mindezek alapján a kulturális stratégia **általános célja** az **életminőség javítása**.

Ezt a **kultúra** három pilléren keresztül szolgálhatja: **mint**

- a **gazdaságfejlesztés**
- a **helyzetbe hozás**
- a **megtartás**

eszköze.

A pillérek az alábbi **célokat** foglalják magukba:

- a város kulturális élete és értékei **közelebb hozzák egymáshoz a különböző országokban élő embereket**, hozzájárulva ezzel az **idegenforgalom növeléséhez**.
- a **kulturális javak közvetítése** korosztálytól, jövedelmi helyzettől, iskolázottságtól függetlenül, és a kultúrák közvetítés valamennyi területén a lakosság **műveltségi színvonalának emelését**, a **tudásalapú társadalom kialakítását**, a társadalom **innovációs készségének**, képességeinek **javítását szolgálja**,
- a kulturális lehetőségek **önkifejezési, kibontakozási lehetőséget** biztosítanak a **fiataloknak**,
- a közgyűjteményi és közművelődési intézmények tevékenysége **elősegíti a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és térségek kulturális felzárkózását**,

- valamint a **kisebbséghez tartozók művelődési lehetőségeinek bővítését, és sajátos kulturális örökségük megőrzését és ápolását,**
- a kulturális tevékenység és a kultúraközvetítés **erősíti a nemzeti identitást és a helyi közösséghez tartozást, a lokálpatriotizmus** érzésének elmélyülését.
- a kultúra hozzájárul a **kistérségi és regionális kapcsolatok fejlesztéséhez,**
- és a **hagyományok ápolásához.**

A fenti célok elérésére a **városi önkormányzat az alábbi alapelveket követi:**

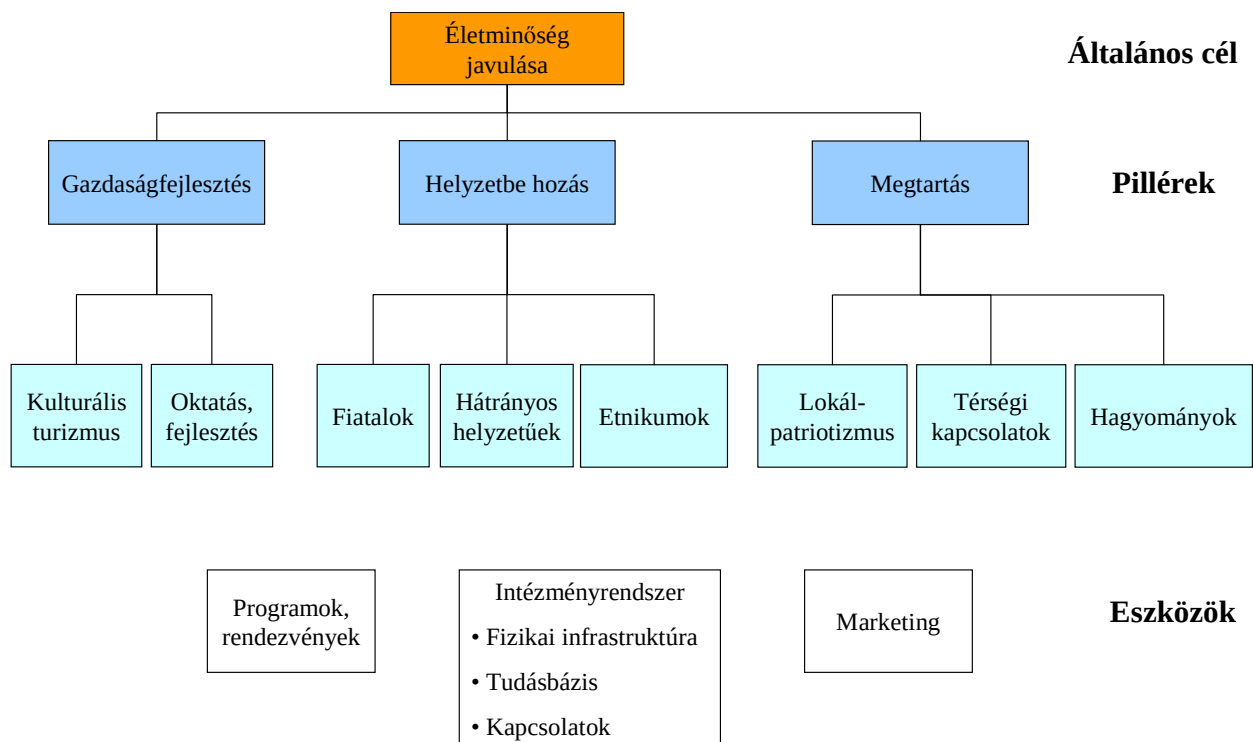
- **kiemelt feladatának tekinti a város szellemi és tárgyi örökségének megőrzésében, hagyományának ápolásában való közreműködést,**
- **a kultúra szereplőit** (állampolgárok, intézmények, egyházak, kisebbségi, etnikai és nemzetiségi kulturális egyesületek, civil szerveződések, kulturális vállalkozások, stb.) **egyenrangúnak tekinti,**
- a művészeti-kulturális értékeket közvetítő területeken (néptánc, népművészet, képzőművészet, színjátszás, fotó, kórus, stb.) a **hivatásos és műkedvelő** műhelyek, **csoportok** munkáját, és az **egyéni alkotók törekvéseit egyaránt támogatni kívánja.** Ezen belül **kiemelt figyelmet fordít a gyermek- és ifjúsági réteg** kulturális igényeit szolgáló, a **közüktatási és kulturális törekvéseket összekapcsoló, a kistérségi összefogást elősegítő,** és a **jelentős területi hatású** művészeti tevékenység támogatására,
- **elismeri és pártolja az autonóm kulturális tevékenységet végző civil szervezeteket,**
- **kinyilvánítja, hogy a civil kulturális életben nem irányítóként, feladatmeghatározóként, hanem partnerként, megrendelőként, pártolóként és mecénásként kíván jelen lenni.**

A célok elérését az alábbi **eszközök** biztosítják:

- a **helyi kulturális tevékenységformák és szolgáltatások, valamint a programkínálat biztosítása és bővítése,**
- a város **közművelődési intézményeiben** – a korszerű kultúraközvetítést, a művelődést, szórakoztatást, a külső művészeti befogadást segítő – **állagmegóvás és felépítés,** valamint a **műszaki, technikai, informatikai felszereltség javítása,**
- a kultúra-közművelődés területén működő szakemberek **képzése és továbbképzése,**
- a **közművelődési-közügyűjteményi intézmények szolgáltató szerepének,** társadalmi kapcsolatainak **erősödése,**
- a **kistérség társulások együttműködésével** a kultúra-közművelődés **programszerű együttműködési formáinak,** valamint a **szakmai tanácsadás és szolgáltatás rendszerének** kialakítása,
- a **kistérségi kultúra fejlesztésének erősítése a kistérségi területfejlesztési programban,**

- a **vendég célcsoportoknak a kulturális idegenforgalom szempontjából történő szegmentálása,**
- a **kapcsolódó közművelődési szolgáltatások és a szükséges infrastruktúra kialakítása,**
- **egységes kistérségi arculatterv, imázs kialakítása, logo tervezése,**
- a **város és a kistérség kulturális, épített és természeti örökségének népszerűsítését szolgáló fórumok és eszközök átgondolt és módszeres felhasználása** (honlapok, közéleti televízió, írott sajtó, programfüzetek, stb.).

A célrendszer és az eszközök összefüggését az alábbi ábra szemlélteti:

2.3. A célok elérésének eszközei

2.3.1. Közművelődés

A város közművelődési intézménye a **Közösségek Háza és tagintézménye a Színház és Hangversenyerem** a jövőben is a város és a kistérség lakói számára, **élő, nyitott értékközpontú** kulturális információs bázisként kell működnie a helyi közművelődési rendelet alapján.

Az élő és közösségbarát intézményi megnyilvánulásai az **otthonos berendezésben és hangulatában**, a **személyes és egyéni látogatók felé fordulásban**, az embereket **vonzó, minden korosztály befogadását elősegítő** térben valósuljon meg.

Nyitottságát a jövőben az **újra** és a **másra**, az **innovativitásra**, a **szemléletváltásra** való törekvés jellemezze. Cél a szakmai és polgári kapcsolatok ápolása, a kisugárzás és a befogadás biztosítása.

Értékközpontúságát minőség melletti elkötelezettség, az igényes programválasztás, az építő, fejlődő folyamatos generálás és igényesség határozza meg.

A hagyományos nagyrendezvények vonatkozásában a hagyomány és megújulás határozza meg az intézmény stratégiáját, melyek hatékonyabban kapcsolódjanak a város és kistérség igényeihez, a megye, régió kulturális életének sokszínűségéhez.

A Községek háza jövőbeni fontos és előremutató feladata a komlói kistérség közművelődési szakmai tanácsadói feladatainak kialakítása. Ehhez létrehozza a **Komlói Kistérségi Kulturális Szolgáltató Központot**, melynek érdekében szoros és hatékony együttműködést alakított ki a Komlói Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulással.

2.3.2. Közgyűjtemény

A József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény a jövőben is meghatározó feladatokat lát el a város kulturális életében.

Tevékenysége eklektikus, mivel az **alapvető, nyilvános könyvtári ellátáson** túl az alapító okirata szerint kötelező feladata a **természettudományi és muzeális gyűjtemény kezelése és programjainak koordinálása**.

Stratégiai és jövőbeni tervként fontos megerősíteni azt, amit Komló Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2004. áprilisában meghatározott gazdasági programjában:

„Szükség lenne egy lehetőség szerint ténylegesen bányavárat jellegű bányász múzeum kialakítása, kisakna toronnyal, lehetőség szerint már meglévő (pl. légoltalmi pincehelység) átalakításával. A múzeumba be lehetne mutatni a bányászati tevékenység folyamatait, eszközeit, panoptikum jelleggel a kor mindennapjainak résztvevőit, a kapcsolódó dokumentumokat és adatokat.”

A leendő múzeum gyűjteményének egy része jelenleg az emiatt meglehetősen túlszűfolt könyvtárban van; ezek a tárgyak értelemszerűen a megfelelő helyükre kerülnének, ezáltal tehermentesítve a könyvtári helyiségeket.

A József Attila Könyvtár legfontosabb jövőbeni feladatai:

- gyűjteményét az egyetemes, a nemzeti és a nemzetiségi kultúra, valamint a tudományos kutatás szempontjából jelentős dokumentumokkal folyamatosan fejleszti, megőrzi, gondozza, és rendelkezésre bocsátja, tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak igénybevételét,
- helyismereti információkat gyűjt, feldolgoz és szolgáltat,
- fejleszti a szakrészlegek, külön gyűjtemények dokumentumállományát és szolgáltatásait, kiemelten a helytörténeti, nyelvi és zenei részlegekben,
- együttműködik a közoktatási rendszeren belüli és azon kívüli oktatási intézményekkel,

- a könyvtár sajátos eszközeivel elősegíti a város kiemelkedő alkotóinak, alkotásainak megismertetését,
- részt vesz a város kulturális életében kiállítások, könyvbemutatók, továbbá a könyvtár tevékenységéhez kapcsolódó tudományos, kulturális rendezvények szervezésében és lebonyolításában,
- elektronikus információszolgáltatást biztosít,
- kiemelt feladata a kistérségi könyvtári szolgáltatások ellátása a kistérségi többcélú önkormányzati társulással együttműködve. Pályázatok alapján kialakítja valamennyi településen a mozgó könyvtári ellátás szolgáltatási rendszerét, és ezzel kiváltja a Baranya Megyei Könyvtár e térségben végzett kezdeményező szerepét.

E vonatkozásban legfontosabb feladatai:

- információt szolgáltat a pályázatokról, az érvényes és új jogszabályokról, az országos és regionális szintű kezdeményezésekről. Ennek keretében rendszeres tájékoztató kiadványt készít az önkormányzatok és intézmények részére. A települések kérésére egyéb tájékoztatást nyújt,
- közreműködik a kistérségi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában (pl.: Ünnepi Könyvhét, Költészet Napja, Magyar Kultúra Napja, stb.),
- szakmai tanácsadást végez az önkormányzatok és a települési könyvtárak részére, szervezi és segíti kezdeményezéseiket,
- módszertani ajánlásokat, bibliográfiákat, irodalomkutatásokat, forgatókönyveket ad közre,
- szervezi a kistérségben működő nyilvános könyvtári statisztikai adatszolgáltatást,
- koordinálja a helyismereti gyűjtőtevékenységet, sajtófigyeléseket végez, azt eljuttatja az érintett településeknek,
- biztosítja a települések szakembereinek a továbbképzés lehetőségeit,
- segítséget nyújt a kistérség nyilvános könyvtáraiban alkalmazott könyvtári szoftverek betanításához, javaslatot tesz ezek fejlesztésére,
- végzi, illetve szervezi a kistérség nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó lakosok könyvtári ellátását,
- az E-könyvtári rendszer kiépítésével állományának adatait hozzáférhetővé teszi, tartalmi szolgáltatást nyújt a kistérség településeinek részére,
- igény alapján közreműködik könyvtárrendezésben, állományellenőrzésben, selejtezésben, dokumentum-beszerzésben, feldolgozásban, valamint a helyi lehetőségeket meghaladó munkák elvégzésében,
- a fenntartók kérésére vizsgálatokat, felméréseket, elemzéseket készít,
- felkérés alapján igazgató pályázatokat véleményez,
- könyvtári tanfolyamokat szervez, biztosítja a kistérség középfokú könyvtáros képzését,
- mozgó könyvtári ellátást működtet kistérségi együttműködés keretében.

2.3.3. Kulturális jellegű és kulturális tevékenységet is végző civil szervezetek

Komló város kulturális életének nyitottsága és demokratizmusának fejlesztése érdekében ösztönözni kell a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. CXL. Tv. 82-83§ alapján a **helyi közművelődési tanács megalakítását**. A civil szervezeteket tömörítő, ad-hoc (pl. egy stratégiai dokumentum megvitatása kapcsán) módon összeülő entitás alapvető feladatai:

- véleménynyilvánítás és javaslattevés,
- pénzügyi támogatások felhasználásának véleményezése,
- az együttműködés elősegítése a közművelődés-közügytemény és kultúra területén.

2007 óta már működik a városban **Civil Fórum**, ami hasonló funkciót lát el; összefogja és koordinálja a civil szervezetek tevékenységét, együttműködését.

2.3.4. Tervezett programkínálat és a város kulturális ráfordításai közötti kapcsolatrendszer

A város stratégiai célkitűzései között alapvetően fogalmazódik meg az életminőség fejlesztése, a turizmus és idegenforgalom hatékonyabbá tétele, a város népesség-megtartó erejének fokozása. Az önkormányzat a településen és a kistérségben szervezendő rendezvényekkel és fesztiválokkal a fenti célokhoz kíván hozzájárulni.

A fentiek érdekében Komló Város Önkormányzata a tervezett programkínálatához – a tervezett programok költségvetésének függvényében – költségvetési támogatást biztosít. Ehhez különböző pályázati lehetőségeket vesz igénybe (Nemzeti Kulturális Alap, Közkincs pályázat, érdekeltség-növelő pályázat, Új Tudás program közeljövőben megjelenő pályázata), melyekhez szükség szerint természetesen az önrót biztosítja.

A város kulturális ráfordítása kapcsán szükséges megemlíteni azt, hogy a programok szervezésében és lebonyolításában **nagy létszámmal** jelentkeznek a város lakói közül az **önkéntes segítők**, közreműködők. E lehetőség csökkenti a nagyrendezvények, fesztiválok lebonyolításának költségeit.

A tervezett programok **fő szervezői és lebonyolítói** – a **Közösségek Háza**, a **Színház és Hangversenytér**, a **József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény** –, vezetői és munkatársai kellő tapasztalatokkal rendelkeznek ahhoz, hogy megfeleljenek a szakmai elvárásoknak. A programok elsőrendű színhelyei maguk az intézmények.

2.4. Fő célcsoportok jellemzése

A városban megvalósuló közművelődési tevékenységek tekintetében több célcsoport érdekeit, szempontjait kell figyelembe venni.

Az itt szervezett programok, rendezvényeknek elsődleges **célközönségét a város lakói jelentik, hagyományörző szokásaikkal**. Ők jellemzően a helyi információs csatornákon keresztül tartják a kapcsolatot az intézményekkel, a térség helyzetéből adódóan fizetőképességük korlátozott, ezért figyelembe kell venni.

A város, nyitottsága révén, valamennyi rendezvényeire hívja és várja a kistérségben, a megyében, a régióban és az egész országban lakó érdeklődőket, továbbá – a nemzetközi

kapcsolatokra figyelemmel – különös hangsúlyt helyez az **idegenforgalom** kínálatára is. Ebben az esetben már feladat a megfelelően széleskörű marketingtevékenység és tájékoztatás és cél, hogy a látogató minél szélesebb szolgáltatási körrel találkozzon.

A város kulturális tevékenységében kiemelt figyelmet kell fordítani a **gyermekkorosztályra** és az **ifjúságra**. A kultúra eszközével segíteni kell szocializációjukat, társadalmi beilleszkedésüket, a szabadidő hasznos eltöltését, ezzel is hozzájárulva a város népességének megtartásához. Az ifjúsági korosztály megnyerése tekintetében fontos szerepet kapnak az oktatási intézmények a kommunikáció és a megismertetés tekintetében. Az ifjúsági korcsoport jelentőségét az is növeli, hogy rajtuk keresztül lehetőség nyílik a családok jobb bevonására is.

A megcélzandó célcsoportok között fontos megemlíteni a város kulturális sokszínűségének megőrzésében fontos szerepet játszó **kisebbségek** közösségeinek bevonását, értékeik megismertetését az itt élőkkel.

Szintén kiemelten kezelendők az itt működő kulturális tevékenységet végző **civil szervezetek és közösségek**. Az ő esetükben a lehetőségteremtés és az aktív kapcsolatok ápolása a legfontosabb feladat.

2.5. A kulturális programkínálat és a turizmus együttműködésének fejlesztése

Komló város és a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fejlesztési programjai kiemelt figyelmet fordítanak a turizmus fejlesztésére. Mindkét koncepció alapelveként fogalmazza meg, hogy városi és kistérségi összefogással olyan turisztikai programokat kell kialakítani, melyek hozzájárulnak a város és a kistérség gazdasági fejlődéséhez, a térség megismertetéséhez.

E célkitűzésekhez a kultúrának olyan városi és kistérségi **nagyrendezvényekkel** és fesztiválokkal kell hozzájárulnia, melyek megyei, országos és nemzetközi vonatkozásban is felkeltik az érdeklődők figyelmét.

Nemzetközi értelemben speciális a város és a kistérség földrajzi helyzete, hiszen **a balkáni államok közelsége lehetőséget ad a kulturális együttműködésre, ezáltal a külföldi turizmus fejlesztésére.**

A **sikondai üdülő terület** középtávon is meghatározó szerepet tölt be a turizmus és a kultúra kapcsolatában azzal, hogy a gyógyturizmus mellett jelenjenek meg a kulturális események is.

Fentiek érdekében nagyobb hangsúlyt kell helyezni a turizmus, az idegenforgalom, valamint a kultúra szereplőinek egyeztetésére, a kulturális turizmus fejlesztésére, közös turisztikai és kulturális programcsomagok kialakítására, figyelembe véve a természeti és gyógyturizmus adta lehetőségeket.

Mindezek eléréséhez kulturális marketingre és PR-tevékenységre van szükség:

- **imázsváltás, kulturális marketing, PR-tevékenység:** szükséges **javítani a város** és a kistérség megyei és országos **imázsát**, a kialakult közképet. Ebben a kultúra, az idegenforgalommal karöltve, az egyik lehetséges eszköz, és a helyi gazdaság egyik potenciális húzóágazata.

A kulturális és idegenforgalmi marketing célja a potenciális **közönség és látogató érdeklődések felkeltése** annak érdekében, hogy a kulturális események, találkozók és

fesztiválok kedvéért is a városba utazzanak a látogatók, töltsék itt szabadidejüket, és a kedvező tapasztalatok alapján térjenek vissza.

Ennek érdekében tudatosan tervezett **kulturális marketing munkára és PR-tevékenységre** van szükség, a termékfejlesztés és a térségi együttműködés terén.

A kulturális és idegenforgalmi marketing három szintjén keletkeznek fontos tennivalók:

- **reagáló marketing:** a lakosság igényeinek felmérése és kielégítése (pl. rendezvények, fesztiválok szervezése), civil szervezetek közösségi, kulturális törekvéseinek felkarolása,
- **előrejelző marketing:** motiváció felismerése és befolyásolása, gyermek-ifjúsági korosztály szabadidő eltöltési szokásainak orientációja, művelődési igény felkeltése, az olvasási kultúra fejlesztése, tehetséggondozás, képességfejlesztés,
- **igényteremtő marketing:** olyan valódi újdonságok, rendezvények és művelődő közösségek szervezése, melyek vagy egyediek (jellemzően szűkebb rétegeknek szólnak), vagy szélesebb rétegek igényeit elégítik ki, és állják a versenyt a vetélytársakkal.

A megfelelő tájékoztatás érdekében ki kell alakítani a város **kultúrát közvetítő** és értékeket ápoló **intézményeinek információs rendszerét, egységes arculatát** és megjelenését, oly módon hogy az szervesen illeszkedjen a város kulturális és idegenforgalmi törekvéseihez.

2.6. Nagyrendezvények, fesztiválok

Az [1.4 A helyi kulturális élet finanszírozási rendje](#) fejezetben foglalt hagyományos fesztiválokon túl az alábbi **új programok** megvalósítása szükséges:

- **TópArt Tőfesztivál**, Sikonda, tószínpad (először idén 6 vasárnapból álló sorozat)
- **Mindenmás Fesztivál**, Sikonda, Pihenőpark és ifjúsági tábor (2009-ben először): Alternatív művészeti fesztivál a hip-hop generáció alakulatainak részvételével: rap, breakdance, hip-hop, beat-boksz, feltörekvő helyi zenekarok és a műfaj hazai nagyjai közül egy-két zenekar, street-arts, graffiti, és minden más.

Nagyrendezvények a Komlói kistérségben: Hagyományos programok, 2008-tól a Baranyai Völgy-ség-hegyhát Művészeti Hetek rendezvénysorozatba „összefűzve”, azok kiemelt programelemei

- Falusi Ízek Fesztiválja: Magyaregregy,
- Gombafesztivál: Kárász,
- Pünkösdi Fesztivál: Szászvár,
- VIII. Talicskaolimpia és Rocktalicska: Hosszúhetény,
- Hangversenyek az Árpád-kori templomban: Mánfa,
- II. Széki Szalma Fesztivál (VI. Jakab Havi Folklór Fesztivál): Magyarszék,
- Keleti-Mecsek Nyár: Hagyományörző és néptánc tábor: Kárász,
- Szent István Nap és Fúvóstalálkozó: Máza,
- Szüreti rendezvények: Hetényi szüret, széki szüret (5 településen),

- Diófesztivál: Máza.

2.7. Versenytársak elemzése

Azt látni, hogy a fő versenytársak nem a régió belüli rendezvények, sőt, gyakran még nem is országos vetélytársak. Pl. a város egyik legnagyobb rendezvénye a 15 milliós költségvetésű Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkoros Fesztivál. Ennek keretében itt 7-8, esetleg 9 kórus lép föl. A nyugat-európai (pl. spanyol) versenytársak akár 300 (!) kórust is felvonultatnak – ennél fogva sokkal nagyobb a szakmai presztízszük, a karnagyok, ha választaniuk kell, inkább egy ilyen indult csoportjukkal. Szelektálniuk pedig muszáj, mert a kelet-európai kórusok hagyományosan erősek – ugyanakkor forrásaik legfeljebb 1 nagyobb utazást tesznek lehetővé. Ahhoz, hogy az itteni fesztiválok méltó versenytársaik lehessenek a nyugatiaknak, szükséges egy kritikus tömeg elérése, ami után már a szponzorok lényegesen szélesebb körének éri meg a bekapcsolódás. Ezt a szintet azonban kultúra szereplői önerőből nem képesek elérni.

Komlón az az országosan egyre jellemzőbb tendencia **nem tapasztalható**, hogy az **üzleti szféra képviselői**, profitorientált **módon jelen vannak a rendezvényszervezési piacon** (pl. Sziget fesztivál és hasonló publicitású programok szervezése, vagy részfeladatok ellátása, pl. celebritások szervezése rendezvényekre, stb.). Az ok itt is az, hogy mivel átlagosnál szegényebb kisvárosról van szó, ahol nem található igazi tömegvonzó turisztikai attrakció, ezek a tevékenységek nem kecsegtetnek jelentős gazdasági haszonnal.

A kultúraközvetítés és a turisztika vonatkozásában vonzerőként jelentkezik a *kórusmozgalom*, a *dél-dunántúli és balkáni folklór*, a *hagyományos térségi fesztiválok* és települési programok, az *ifjúságot* és a *gyermekkorosztályt érintő rendezvények*. Ezekben a szegmensekben, erős hagyományokra épülő jellegük miatt sem kell tartani a profitorientált szereplők belépésétől.

A város számára – a megye többi városaihoz hasonlóan – a fő cél, hogy a kistérség kulturális-turisztikai központja legyen, elismerést váltson ki a megyében, a régióban, de országos szinten is.

A város és a térség lakói érzékelhetően igénylik Komló kulturális programkínálatának fenntartását és bővítését, széles körben vesznek részt a nagyrendezvényeken, fesztiválokon.

A leírtak miatt Komló Pécs Megyei Jogú Várost nem versenytársnak tekinti, hanem partnernek, akivel a kultúra és turisztika területén együttműködve, fejlesztési forrásokra támaszkodva felveheti a versenyt a külföldi vetélytársakkal szemben.

2.8. Ösztönző és támogatási rendszer megvalósítása

Komló Város Önkormányzata a jövőben is költségvetésében biztosítja a kulturális intézmények fenntartását és működtetését. Az [1.4 A helyi kulturális élet finanszírozási rendje](#) fejezetben bemutatottak szerint lehetőségeit maximálisan kihasználva támogatja a közművelődést. Továbbra is infrastruktúrát biztosít közművelődési, közgyűteményi intézményeiben a kulturális jellegű civil szervezetek és körök számára. A jövőben is biztosítja a nagyrendezvények, fesztiválok költségének részbeni hozzájárulását, és az e célból benyújtandó pályázatokhoz az önerőt.

A városi önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a kulturális szakemberek, önkéntesek és civil szervezetek helyi kitüntetésére, országos elismerések kezdeményezésére. Ösztönzi a városi médiumokat, hogy jelentősebb rendezvényeket, fesztiválokat követően tárgyilagosan és objektívan méltassák azokat, elismerve a kultúra szereplőinek tevékenységét.

2.9. Testvérvárosi kapcsolatrendszer bővítése

Komló Város Önkormányzata törekszik nemzetközi kapcsolatainak bővítésére, ezen belül a meglévő testvérvárosi kapcsolatok fejlesztésére, az együttműködés elmélyítésére, elsősorban művészeti együttesek révén: a kiemelt rendezvényekre (gyermekkoros fesztivál, Komlói Napok, TópArt Tőfesztivál stb.) meghívást kapnak a testvérvárosokból művészeti együttesek, csoportok.

A kulturális együttműködés keretében fontos a kultúra szakemberei és a civil szervezetek kölcsönös tapasztalatcseréje a pozitív példák és gyakorlatok hasznosítása érdekében.

Komló város földrajzi helyzete alapján külön kulturális kapcsolat kialakítása szükséges elsősorban Szerbia és Horvátország kulturális irányítóival, szereplőivel, a magyarlakta településekkel.

2.10. A tervezett kulturális fejlesztés, a programkínálat, és a stratégiai célok összhangja

A tervezett kulturális fejlesztés céljai szervesen illeszkednek a program kínálatához, a fentiekben megfogalmazott kulturális stratégiához, és az Európa Kulturális Fővárosa befogadó rendezvényeihez.

A Községek Háza, a Színház és Hangversenyerem átalakítása, illetve felújítása hozzájárul ahhoz, hogy az intézmény kulturáltabb környezetben fogadja az igénybevevő lakosokat és idegenforgalmi látogatókat, a műszaki-technikai fejlesztések következtében pedig magasabb színvonalon mutathatók be színházi előadások, komolyzenei hangversenyek és egyéb színpadi rendezvények.

Az önkormányzat belvárosi rehabilitációs programjával összhangban a fejlesztési tervben szerepel a 48-as tér felújítása, ahol a Községek Háza és a Színház és Hangversenyerem működik. E fejlesztést követően a tér alkalmassá válik különböző gyermekprogramok, fesztivál jellegű rendezvények megtartására, ami az intézmény programjainak színesítésére is lehetőséget biztosít.

A kulturális stratégia és az Integrált Városfejlesztési Stratégia szorosan kapcsolódnak: általános cél mindkét esetben, hogy Komló egy élhetőbb településsé váljon. Az IVS részcélként jelöli meg a Péccsel és a környező térséggel való szorosabb kapcsolatot (a kulturális stratégia célul tűzi ki a kistérségi és regionális kapcsolatok fejlesztését), a megfelelő infrastruktúrával ellátott, szórakozásra és pihenésre is alkalmas város megvalósítását. (a kulturális stratégia eszközként tekint a közművelődési intézmények állagmegóvására).

2.11. A helyi szereplők bevonása a stratégia előkészítésébe

A kulturális stratégia alapjairól

2008. április 17.-én

- Páll Lajossal, a város díszpolgárával, a helyi kulturális közélet meghatározó személyiségével, a Községek Háza jogi elődjének volt igazgatójával
 - Komló város kulturális helyzetéről,
 - nagyrendezvényekről és fesztiválokról,

- Komló város kulturális tevékenységének megítéléséről a régióban,
- fejlesztési irányvonalakról, lehetőségekről.
- Lahó Andreával, az önkormányzat intézmény-felügyeleti iroda-vezetőjével
 - Komló város kulturális koncepciójának általános kérdéseiről,
 - nagyrendezvények és fesztiválok bekapcsolódási lehetőségeiről az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatba,
 - a hagyományos városi rendezvények kiszélesítésének lehetőségeiről az észak-balkán területekre,
 - az önkormányzat támogatási rendszereiről.
- Horváth Évával, a Közösségek Háza igazgatójával
 - a Közösségek Háza általános működéséről, tevékenységeiről
 - költségvetéséről fejlesztési lehetőségekről,
 - a civil szervezetek részvételéről a város kulturális életében,
 - kistérségi együttműködésről, szolgáltatások rendszeréről, szakmai fejlesztési irányokról.
 - a Közösségek Háza, a Színház és Hangversenyterem valamint a 48-as tér felújítási korszerűsítési elképzelésekről,

2008. április 18.-án

- Korbuly Istvánnal, a Színház és Hangversenyterem igazgatójával
 - a Színház és Hangversenyterem működéséről, szakmai tevékenységéről,
 - a Közösségek Háza, a Színház és Hangversenyterem valamint a 48-as tér felújítási korszerűsítési elképzelésekről,
 - a jövőbeni szakmai tevékenységek fejlesztéséről,
 - a városi nagyrendezvények jelentőségéről az Európa Kulturális Fővárosa pécsi rendezvényeinek komlói fogadóképességéről és szándékairól,
 - a közösségi alkotó- művelődési közösségek bemutatkozási lehetőségeinek számbavételéről.
- Végh Ildikóval, a József Attila Városi Könyvtár igazgatójával
 - a könyvtári tevékenységről,
 - a muzeális gyűjtemények helyzetéről,
 - egy leendő bányászati múzeum létrehozásáról,
 - könyvtári szolgáltatási rendszer kialakításáról a kistérségben,
 - mozgó könyvtári ellátás bevezetéséről.

2008. május 16-án került sor **a kulturális stratégia szakmai partnerségi egyeztetésére**, az alábbi szereplők részvételével:

- Szarka Elemér: Komló Honismereti és Városszépítő Egyesület
- Deáky Péter: Pöndödy Hagyományörző és Néptánc Egyesület

- Páll Lajos: Komló Város Önkormányzata, Képviselő-testület
- Harka Jenő: Sűgőlyuk Színház, Komló
- Harnóczy Csabáné: Sűgőlyuk Színház, Komló
- Korbuly István: Színház- és Hangversenyterem, tagintézmény-vezető
- Horváth Éva: Közösségek Háza, igazgató
- Lahó Andrea: Komló Polgármesteri Hivatal, intézmény-felügyeleti irodavezető
- Bús László: COWI Magyarország, tanácsadó

Az alapos előkészítésnek köszönhetően a partnerek teljesen egyetértettek a kulturális stratégia fő irányáival, csak bizonyos részletkérdésekben pontosították, bővítették a leírtakat.

Két szervezet képviselője egyéb elfoglaltságai miatt nem tudott jelen lenni az egyeztetésen, azonban a párbeszéd közöttük és a Közösségek Háza között folyamatos; ők a következő héten mondták el észrevételeiket:

- Komlóért Egyesület: Jencsik János
- KIES Komlói Ifjúságsegítő Egyesület: Hideg Judit

A városi önkormányzat illetékes **szakbizottságai** 2008. május 21-én tárgyalták meg a stratégiát.

A **Képviselő-testület** 2008. május 21-i lésén fogadta el Komló Város Kulturális Stratégiáját.

3. Programstratégia

3.1. A város tervezett programjainak a bekapcsolódása az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatába

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (a mai Oktatási és Kulturális Minisztérium elődje) az Európa Kulturális Fővárosa kapcsolatrendszerében megfogalmazta, hogy „Egy mindenkire visz”. Ennek alapján Pécs kész befogadni a régióban működő városok kulturális teljesítményeit.

Komló város az alábbi programokkal kíván bekapcsolódni az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozatába:

- A 2004-en újtára indult **Európa Napot** 2006 óta, mint **Örökség Fesztivál** rendezik meg, minden év május 1-jén. 2009-ben erre a **Balkán Kapuja alapgondolat** kapcsán kerül sor, bevonva a környező balkáni államokat (Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia). A fesztivált a baranyai és a balkáni népzeneire építjük fel, ezzel összhangban bemutatjuk a balkáni térség táncagyományait, tárgyalgató népművészeti eredményeit, valamint gasztronómiáját. A rendezvény megvalósítását segíti a városban működő horvát kisebbségi önkormányzat is. Komló horvátországi testvérvárosa Valpovo, melynek közelsége (80 km) megkönnyíti a rendezvény szervezését.
- A város legnagyobb szabású rendezvénye a **Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál**, mely kétevente kerül megrendezésre. Eredeti munkarendje szerint páratlan években került volna sor az eseményre, azonban az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozathoz való jobb illeszkedés jegyében ezt megváltoztatták, így 2008-ban és 2010-ben rendezzük meg,
- 2008-ban a **komlói kistérség** települései májustól-októberig nagy hagyományú rendezvényeket szerveznek, **Baranyai Völgyiség-hegyhát Művészeti Hetek** néven:
 - Falusi Ízek Fesztiválja: Magyaregregy,
 - Gombafesztivál: Kárász,
 - Pünkösdi Fesztivál: Szászvár,
 - VIII. Talicskaolimpia és Rocktalicska: Hosszúhetény,
 - Hangversenyek az Árpád-kori templomban: Mánfa,
 - II. Széki Szalma Fesztivál (VI. Jakab Havi Folklór Fesztivál): Magyarszék,
 - Keleti-Mecsek Nyár: Hagyományörző és néptánc tábor: Kárász,
 - Szent István Nap és Fúvóstalálkozó: Máza,
 - Szüreti rendezvények: Hetényi szüret, széki szüret (5 településen),
 - Diófesztivál: Máza.

3.2. Az Európa Kulturális Fővárosa Programsorozatába történő bekapcsolódás

Komló Város Önkormányzata igényli és lehetőséget biztosít a Pécs Kulturális Főváros programsorozatában szereplő rendezvények befogadására, a kiemelt rendezvények programjainak vidéki színhelyéül.

- 2009-ben
 - **Egyházzenei Fesztivál:** Színház és Hangversenyterem
 - **Nemzetközi Orgonahangverseny:** Színház és Hangversenyterem
- 2010-ben
 - **VI. Kórusolimpia:** Színház és Hangversenyterem – szabadtér
 - **XV. Nemzetközi Felnőtt Bábfesztivál:** Komló belváros terei
 - **Pécsi Országos Színjátszó Találkozó:** befogadó színházként a Színház és Hangversenyterem

3.3. Kapcsolódások a „Határtalan város” pályázathoz

Az EKF öt alappillérehez való kapcsolódási pontok egyértelműen kirajzolhatók a projekt megvalósulásának eddig vázolt elemeiből és hatásaiból:

- A *kulturális örökség és kulturális újítás* alap gondolata a nagyrendezvények küldetésében és filozófiájában tetten érhető: különös tekintettel a **Magyar Kultúra Hete**, a **Déli Kapu Örökség Fesztivál**, a **Kodály Zoltán Nemzetközi Kórusfesztivál** és a **Mindenmás Fesztivál** révén.
- A *multikulturalitás* alap gondolata valamennyi kiemelt kistérségi program-elemben és a Komlói Napok Nemzetiségi Színpad programjában is megjelenik: a kistérségben élő kisebbségek saját kultúrájukat hozzák a nagyközönség elé.
- A *regionalizmus* alap gondolat jegyében a kistérség egységes kulturális marketingje, konkrétan a **Baranyai Völgy-ség-hegyhát Művészeti Hetek** programelemeinek egységes felfűzése, és annak egységben való bekapcsolásába a megyei nagyrendezvények láncolatába, így egyként a szüreti programelemek pl. a Mediterrán Ősz rendezvényfolyamba is beépülnek.
- A *kulturális kapuváros* a Balkán felé alap gondolata összefűzhető Komló természetes testvérvárosi partnerkapcsolataival (Horvátország és Románia felé), illetve a néptáncos-népzenei együttesek és a Déli Kapu Örökség Fesztivál nemzetközi nyitásával.

Az EKF központi témái tekintetében a város programjának további kapcsolódási lehetőségei bontakoznak ki:

- *Kulturális decentralizáció:* a kistérségi programok, így a komlói célja is, az EKF program látogatóinak régiós fogadása, a hatások szélesebb körű elérése érdekében,

- A kisebbségi kultúrák esélyegyenlősége: nemzetiségek, etnikumok, réteggkultúrák, alternatív irányzatok megjelenése a rendezvényekben, folyamatos működésük, befogadásuk az intézményekben
- A szocializmus időszakának kulturális hagyatéka: ennek a hagyományvilágnak és értékhozóinak a megtartása a komlói bányász hagyományok megőrzésének célja és küldetése. Ez jelenik meg a Komlói napok és a Borbála-Napok rendezvényeiben, tradícióiban.
- Az ifjúsági szubkultúrák és az európai „magas kultúra” viszonya: ennek jegyében szerveződik a Mindenmás alternatív ifjúsági fesztivál, illetve ezeknek a kulturális alakulatoknak a folyamatos felkarolása és a köztéri művészetek számára kulturális tér fejlesztése az intézményben.
- „Kulturális várostervezés” valósul meg a projekt tartalmi által: a kulturális terek és a hozzájuk kapcsolódó közterek, mint kulturális színtér fejlesztésén keresztül.

A projekt az EKF mindhárom európai üzenetét közvetíti és megjeleníti:

- A komlói program az EKF évhez kötődve egy európai határvidéknek – a Triesztől Tuzlán át Temesvárig húzódó déli kulturális övezetnek – a nyugatitól eltérő kulturális tapasztalatát mutatja meg.
- Kapcsolódik a „kulturális kapu a Balkán felé” üzenethez, amennyiben beemeli programjába annak sokszínű kultúráját.
- Kiemelten foglalkozik a kelet-közép-európai szocializmus kulturális hagyatékával.

3.4. Előzmények

Komló és Pécs együttműködése gazdag hagyományokra tekint vissza, és a közművelődés valamennyi formájára kiterjed (könyvtár, színház, stb.).

A város kulturális nagyrendezvényei és fesztiváljai hagyománnyá váltak, megrendezésük meghatározott időnként történik, és e hagyományos nagyrendezvények alapján, azokat bővítve Komló város is színhelyül kíván lenni az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozatának.

Komló együttműködési megállapodást kötött az Európa Kulturális Főváros 2010 kulturális és művészeti programokon való részvételről. Komló ezzel a Pécs EKF2010 rendezvénysorozat „hivatalos partnervárosa” lett.

3.5. Tervezett kulturális események, a programkínálat és a lakosság kulturális igényeinek kapcsolatrendszere

Komló város alapvető célja, hogy az elmúlt évtizedek gazdasági leépülése után új irányokat és lehetőségeket fogalmazzon meg, hozzájárulva ezzel a gazdaság és a humán erőforrás fejlesztéséhez. Az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatában való részvétel növeli a város és a kistérségben lakók identitástudatát, lokálpatriotizmusát, továbbá széles ablakot nyit a megye, a régió, és az ország kulturális életének megismeréséhez.

Ahogy az [1.5 A lakosság kulturális fogyasztásának és igényének helyzete](#) fejezetben már bemutattuk a komlói kulturális szakemberek nagyon pontosan ismerik a helyi közművelődési igényeket.

3.6. Hosszabb távú elképzelések, finanszírozás

Komló Város Önkormányzata függetlenül az Európa Kulturális Fővárosa programsorozatába való bekapcsolódástól továbbra is erkölcsileg és anyagilag támogatja, és a hagyományosan aránylag nagy számú önkéntes bevonásával kívánja megrendezni a hagyományos eseményeit, fesztiváljait. Ehhez Komló Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az anyagi forrást határozatban biztosítja. A program megvalósításának **költségigényét az előzetes megvalósíthatósági tanulmányban** becsüljük.

4. A kulturális infrastruktúrafejlesztés illeszkedése a kulturális stratégiához

4.1. Műszaki tartalom részletes leírása

4.1.1. Beruházási jellegű tevékenységek

- **Közösségek Háza**
 - Külső homlokzat felújítás és hőszigetelés
 - Külső fém nyílászárók cseréje műanyagra ferde bevilágítók felújításával
 - Tetőszigetelés teljes bontással, hőszigeteléssel, tető-felülvilágítók cseréjével
 - Belső nyílászárók részleges cseréje
 - Nagyterem leválasztás, színpadbontás, álmennyezet készítés
 - Belső burkolat részleges cseréje
 - Akadálymentesítés (külső rámpa készítés és mozgássérült WC kialakítása)
 - Külső színpad készítés
 - Lelátó kialakítás
 - Gépészeti felújítás: világítás korszerűsítés, klmatizálás, fűtőkorszerűsítés
- **Színház és Hangversenyterem**
 - Külső homlokzat felújítás és hőszigetelés
 - Külső nyílászárók cseréje
 - Tetőfelújítás, hőszigetelés cseréjével
 - Belső színháztér felújítás: padlóburkolat és nézőtéri székek cseréje
 - Akusztikai álmennyezet rögzítésének felújítása
 - Szellőző és klíma felújítás
 - Színpadtechnika korszerűsítés
 - Akadálymentesítés (külső rámpa, mozgássérült WC kialakítás, lépcsőjáró készítés)
 - Vizesblokk kialakítása (szereplők részére)
 - Kellékraktár bővítése
 - Külső térvilágítás
- **48-as tér (a két épület előtti tér)**
 - Térburkolat felújítás
 - Külső térvilágítás készítés
 - Szökőkút kialakítás és köztéri szobor felújítás

4.1.2. Nem beruházási jellegű tevékenységek

A projekt keretében **1 új rendezvény** valósul meg:

- **Mindenmás Fesztivál**, Sikonda, Pihenőpark és ifjúsági tábor: Alternatív művészeti fesztivál a hip-hop generáció alakulatainak részvételével: rap, breakdance, hip-hop, beat-boksz, feltörekvő helyi zenekarok és a műfaj hazai nagyjai közül egy-két zenekar, street-arts, graffiti, és minden más. A projektben közreműködő zenekarok és fellépők műsorköltségét, valamint a rendezvény színpadtechnikai, hang- és fénytechnikai költségeit finanszírozzuk.

5 már létező rendezvény továbbfejlesztése, programelemeinek bővítése:

- A 2004-en útjára indult **Európa Napot** 2006 óta, mint **Örökség Fesztivál** rendezik meg, minden év május 1-jén. 2009-ben erre a **Balkán Kapuja alapgondolat** kapcsán kerül sor, bevonva a környező balkáni államokat (Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia). A fesztivált a baranyai és a balkáni **népzenére** építjük fel, ezzel összhangban bemutatjuk a balkáni térség **tánchagyományait**, **tárgyalkotó népművészeti** eredményeit, valamint **gasztronómiáját**. A rendezvény megvalósítását segíti a városban működő horvát kisebbségi önkormányzat is. Komló horvátországi testvérvárosa Valpovo, melynek közelsége (80 km) megkönnyíti a rendezvény szervezését. A projektben hazai és külföldi néptánc- és népzenei együttesek fellépését, valamint a rendezvény színpadtechnikai, hang- és fénytechnikai költségeit finanszírozzuk.
- A város legnagyobb szabású rendezvénye a **Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál**, mely két évente kerül megrendezésre. Eredeti munkarendje szerint páratlan években került volna sor az eseményre, azonban az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozathoz való jobb illeszkedés jegyében ezt megváltoztattuk, így 2008-ban és 2010-ben rendezzük meg. A Fesztivál profilját is kibővítjük: a **gyermek korosztály nemzetközi összművészeti fesztiváljaként** kívánjuk megrendezni. Erre a gyermekkórusok mellett – a kodályi alapgondolat jegyében – népdal, népzene, néptánc műfajokban is meghívunk külföldi és magyar gyermek-együtteseket. A támogatást a meghívott együttesek, valamint zsűri, szakmai tanácskozások részvételi költségeinek fedezésére használjuk.
- **TópArt Tőfesztivál**: a Sikondai Tőszínpadon az idén először, egész nyáron (6 vasárnapon) át megvalósuló rendezvénysorozat, **látványos, szabadtéri műsorokkal és látványattrakciókkal** (képzőművészek, „fényművészek”). A projektben közreműködők és fellépők műsorköltségét, valamint a rendezvény színpadtechnikai, hang- és fénytechnikai költségeit finanszírozzuk.
- **Magyar Kultúra Hete**: Január 22-e, a Magyar Kultúra Napja alkalmából egy hetes rendezvénysorozat a közművelődési, közgyűjteményi intézmények, valamint a kulturális célú civil szervezetek rendezésében. Író-olvasó találkozó, kiállítás, könyvbemutató, színházi előadás, irodalmi műsor.
- **Komlói Napok**: Szeptember első hetében három napos szórakoztató, népiünnepély jellegű rendezvénysorozat, kísérőprogramokkal. Fontos programelemei a városi kitüntetések

átadásához és a bányász mártírokról való megemlékezéshez kötődnek. A szórakoztató programok (műsorok és gasztronómiai programrészek) szabadtéren zajlanak. A rendezvénysorozat interkulturális programelemeit megerősítjük: testvérvárosi vendég-együttesek és vendég-művészek meghívása és bemutatkozása (műsorok és kiállítások), a Nemzetiségi Színpad műsorában hivatásos vendég-együttesek felléptetése. A projektből a meghívottak műsorköltségeit fedezzük.

Valamint a Komlói kistérségben zajló **hagyományos rendezvények egységes promóciót** kapnak, és **egyetlen rendezvénysorozatra felfűzve** jelennek meg, egész nyári programokat kínálnak, **Baranyai Völgység-hegyhát Művészeti Hetek** néven. **Kiemelt programelemei:**

- Falusi Ízek Fesztiválja: Magyaregregy,
- Gombafesztivál: Kárász,
- Pünkösdi Fesztivál: Szászvár,
- VIII. Talicskaolimpia és Rocktalicska: Hosszúhetény,
- Hangversenyek az Árpád-kori templomban: Mánfa,
- II. Széki Szalma Fesztivál (VI. Jakab Havi Folklór Fesztivál): Magyarszék,
- Keleti-Mecsek Nyár: Hagyományörző és néptánc tábor: Kárász,
- Szent István nap és Fúvóstalálkozó: Máza,
- Szüreti rendezvények: Hetényi szüret, széki szüret (5 településen),
- Diófesztivál: Máza.

Továbbá az **Európa Kulturális Fővárosa programsorozat rendezvényeinek befogadása:**

- Egyházzenei Fesztivál: Színház és Hangversenyterem,
- Nemzetközi Orgonahangverseny: Színház és Hangversenyterem.
- VI. Kórusolimpia: Színház és Hangversenyterem – szabadter,
- XV. Nemzetközi Felnőtt Bábfesztivál: Komló belváros terei,
- Pécsi Országos Színjátszó Találkozó: befogadó színházként a Színház és Hangversenyterem.

4.2. Infrastruktúrafejlesztés további kérdései

A Községek Háza 1980-ban, a Színház 1984-ben épült. Az épületek a kor színvonalának már semmilyen szempontból nem felelnek meg. A **városban hasonló funkciójú létesítmények nincsenek**, ezért felújításuk az egyetlen ésszerű megoldás (új(ak) építése lényegesen drágább lenne, és nem is indokolt). **Jelenlegi műszaki állapotuk** részletes bemutatását, a **megjelenő új funkciókat, szolgáltatásokat**, és az intézmény következő 10 évre vonatkozó **üzleti tervét az előzetes megvalósíthatósági tanulmány** tartalmazza.

A Községek Háza és a Színház **működtetése ugyanolyan konstrukcióban zajlik, mint eddig: üzemeltető a Községek Háza** (melynek tagintézménye a Színház), mint részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. A **fenntartás, így a működési veszteség finanszírozása a városi önkormányzatot, mint tulajdonost terheli**. A részletes számításokat az **előzetes megvalósíthatósági tanulmány** tartalmazza.

A fejlesztés **új munkahelyet nem teremt**; az épület megújul, és a jelenlegi keretek között működik tovább. Az **előzetes megvalósíthatósági tanulmány** részletes **változatelemzést** tartalma a fejlesztés alternatíváira.

5. A fejlesztés környezetének bemutatása

5.1. A városfejlesztési és a kulturális stratégia összhangja

A városfejlesztési és kulturális stratégia összhangban van az **élhetőbb város** megteremtése, a **turizmusfejlesztés** terén. Mindkét stratégia fontosnak tartja a **gyermekkorosztályra és az ifjúságra** való odafigyelést, társadalmi beilleszkedésük segítségét, a **tehetséggondozást**. A két dokumentum egyaránt figyelmet szentel a **hagyományok, ezen belül a bányászahagyományok ápolására és megőrzésére**. A városfejlesztési stratégia alapján kiemelt feladat a **nemzetközi kapcsolatok** erősítése és bővítése, melyhez a kultúrának is hozzá kell járulnia. A kulturális stratégia és az abban foglalt feladatok végrehajtása segíti, hogy **Komló város** valóban a **kistérség közéleti és kulturális központja** legyen.

5.2. A tervezett fejlesztés és a városrehabilitációs célok összhangja

A tervezett fejlesztés összhangban van a városrehabilitációs feladatokkal, mivel a tervben szerepel a Községek Háza előtti park teljes felújítása, oly módon hogy az alkalmas legyen szabadterei programok megrendezésére. Továbbá a Községek Háza és a Színház és Hangversenyterem épületeinek külső felújítása a 48-as teret is vonzóbbá teszi.

A kulturális stratégia a [2.10 A tervezett kulturális fejlesztés, a programkínálat, és a stratégiai célok összhangja](#) fejezetben ismertetett módon, stratégiai szinten illeszkedik az integrált városfejlesztési stratégiához. Ugyanakkor a kapcsolódás városrészi szinten is jól tetten érhető. A **belváros rehabilitációja**, az **emigrációs folyamat megállítása**, a **közterületek rehabilitációja** és a **kulturális turizmus fejlesztése** jelen dokumentumban is stratégiai szinten jelen vannak.

6. Mellékletek

- 1.SZ MELLÉKLET: A Községek Háza helyiségeinek kimutatása
- 2.SZ. MELLÉKLET: A Színház és Hangversenyterem helyiségeinek kimutatása
- 3.SZ MELLÉKLET: A Községek Háza szakmai tevékenységének statisztikai adatai
- 4.SZ MELLÉKLET: A József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény legfontosabb tevékenységi adatai
- 5.SZ MELLÉKLET: A Községek Háza kapcsolata civil szervezetekkel
- 6.SZ MELLÉKLET: A Községek Háza kapcsolata fiatal szervezetekkel
- 7.SZ MELLÉKLET: Rendezvények jellemzői

A Községek Háza helyiség kimutatása

Helyiségek megnevezése	Alapterülete (m2)	Funkciója	Berendezésének minősítése
„Haranghy”- terem	115	Többfunkciós, színpaddal	megfelelő
„Kányádi”- terem	62,9	többfunkciós	megfelelő
„Soltra” - terem	42,5	többfunkciós	megfelelő
„Horzsa”- terem	42,5	többfunkciós	megfelelő
„Frank Eszter” - terem	42,5	kerámia- kézműves műhely	megfelelő
„Blumschein” - műhely	43,3	iparművészeti műhely	megfelelő
Folyosó galéria	66	kiállítótér	megfelelő
Emeleti galéria	110,6	Kiállítótér, tárgyaló	megfelelő
Irodák	90	Iroda, szervezés, dekor	megfelelő
Szakmai helyiségek összesen	615,3		

A Színház és Hangversenyterem helyiségeinek kimutatása

Helyiségek megnevezése:	Alapterülete (m2)	Funkciója	Berendezésének minősítése
Színpad	140	Színpadai előadások	megfelelő
Nézőtér	235	Közönség elhelyezése	megfelelő
Zenekari árok	140	Zenekari árok	megfelelő
Világosító helység	26	Színpadai világosítás	megfelelő
Öltözők	98,5	Színpadai öltözés, jelmezcseré	megfelelő
Előtér, büfé	440	Animációs tér a közönség ellátására, időszakos képzőművészeti kiállítások	megfelelő
Ruhatár	50	Ruhatár	megfelelő
Irodák	20,8	Iroda, szervezés	megfelelő
Kelléktár	35	Színpadai kellékek tárolása, előkészítése	megfelelő
Pénztár	10	Pénztár, porta	megfelelő
Műhely	36	Díszletek előkészítése	megfelelő
Szakmai helyiségek Összesen:	1.232,3		

A Községek Háza szakmai tevékenységének statisztikai adatai

Alkotó művelődési közösségek	Közösségek száma	15 év alatt	15-29 év	30-59 év	60 év fölött	összesen	Foglalkozások száma	Bemutatók száma
Művészeti csoportok	(A)	(B)	€	(D)	€	(F)	(G)	(H)
Színjátzó-, drámacsoport, vers és prózamondó csoport	2	30	15	20	2	67	65	26
Bábcsoport							0	
Klasszikus- és moderntánc-csoport, társastánc	4	8	64			72	280	15
Képző- és iparművészeti csoport	5	16	5	36		57	180	3
Fotó- film-. videó csoport	1		5			5	10	2
Kórus, énekkar	3		41	40	1	82	120	18
Könnnyűzenei együttes							0	
Komolyzenei együttes (szimfonikus, fúvós, kamara, egyéb)							0	
Egyéb amatőr művészeti csoport	1	1	11			12	75	3
Művészeti csoportok (104-112. sorok összesen)	16	55	141	96	3	295	730	67
Népművészeti csoportok Előadóművészet								
Hangszeres népzenei csoport						0		
Népdalkör, pávakör	1			15		15	40	4
Néptáncgyüttes	4	34	22	25	2	83	194	27
Hagyományörző együttes							0	
Egyéb							0	

Népi előadó- művészeti csoportok összesen	5	34	22	40	2	98	234	31
Tárgyalkotó népművészeti csoportok								
Fazekas						0		
Faragó (kéreg, fa, szaru, csont, népibútor-készítés, egyéb)						0		
Fonható szálás anyagmegmunkálók (vessző, csuhé, gyékény, szalma)	1			5		5	26	12
Textil (szövés, nemezelés, csipkeverő, hímző)	2		4	20	4	28	72	10
Egyéb komplex népi tárgyalkotó csoportok						0		
Tárgyalkotó népművészeti csoportok összesen (120-125. sorok összesen)	3	0	4	25	4	33	98	22
Mindösszesen	24	89	167	161	9	426	1062	120

Kiállítások, műsorok, rendezvények	Alkalmak száma összesen	Látogatók/nézők száma összesen
Kiállítások	(A)	(B)
Képző és iparművészeti	14	26650
Fotó	6	10150
Népművészeti	1	2000
Helytörténeti		
Műszaki, természettudományi		
Egyéb		
Kiállítások összesen (188-193 sorok összesen):	21	38800
Művészeti események		
Előadóművészeti és egyéb művészeti rendezvények	14	5290
Film- és videofilm-vetítés	1	200
Népművészeti rendezvények		
Művészeti események összesen (195-197. sorok összesen)	15	5490
Szórakoztató rendezvények		
Előadóművészeti és műsoros rendezvények	26	7640
Táncos rendezvény (bál, diszkó)	6	900
Szórakoztató rendezvények összesen (199-200. sorok összesen)	32	8540
Közösségi rendezvények		
Társadalmi rendezvény, ünnep	6	1150
játszóház, kézműves foglalkozás	6	520
Kulturális célú kirándulás	1	33
Kézműves és egyéb vásár, bemutató	1	2500
Közösségi rendezvények összesen (207-210. sorok összesen)	14	4203
Kiállítások, műsorok, rendezvények mindösszesen (194.,198.,201.,206., sorok összesen)	82	57033
Népünnepélyek, falunapok	4	8000
Fesztiválok		

	(A)	(B)	(C)
Tanácsadás, információs szolgáltatás			
Rendezvényszervezés			
Tanulmányutak, szakértők, delegációk fogadása	220	5	105
Közös programok, projektek előkészítése	4430	6	
Egyéb			
Szolgáltatások összesen(210-214.sorok összesen)	4650	11	105

3.sz melléklet

Külső szervek tevékenysége	Csoportok száma	Alkalmak száma	Összes időtartam (órában)	Résztvevők száma	Ebből külföldi résztvevő
Rendezvények	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Ünnepségek, közéleti események	1	2	10	250	
Politikai rendezvények, gyűlések					
Művelődési és szórakoztató rendezvények, multságok	51	54	166	12720	60
Családi ünnepségek (pl.: esküvő)					
Termékbemutatók, vásárok	12	125	350	4070	
Egyházi rendezvények	2	2	4	130	
Civil szervezetek rendezvényei	3	9	30	210	
Egyéb rendezvények	13	17	66	3510	
Rendezvények összesen (216-223. sorok összege)	82	209	626	20890	60
Oktatás, képzés (teremérletben megvalósuló)					
Iskolarendszerű képzések	3	96	192	45	
Iskolarendszeren kívüli képzések	2	120	600	50	
Oktatás, képzés összesen (225-226. sorok összege):	5	216	792	95	0

3.sz melléklet

Klubok, körök, szakkörök				
Nyugdíjas	2	55	46	60
Ifjúsági	2	20	160	300
Gyermek	2	24	80	100
Családi	3	88	97	97
Egyéb érdeklődési kör szerint	9	244	234	453
Összesen (128-132. sorok összege)	18	431	617	1010

A József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény legfontosabb tevékenységi adatai
(2007. év)

Regisztrált (beiratkozott) használó	2638 fő
Személyes (helybeni használó)	45623 fő
Ebből: internet használat	7786 fő
Távhasználat (email)	4787 fő
A látogatók által kikölcsönzött dokumentum	73323 db
Helyben használt dokumentum	10498 db
Referencia kérdések	5524 db

Közösségek Háza kapcsolata civil szervezetekkel

Az alábbi kb. 20 szervezet különböző módon használója az intézménynek:

I. A *Közösségek Háza* befogadó nyilatkozat alapján bejelentett **székhelye** a következő szervezeteknek:

- Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál Alapítvány (a fesztivált mi szervezzük)
- Komlói Pedagógus Kórusért Alapítvány (a kórus itt működik)
- Kórusmuzsikával a nemzetközi kapcsolatokért Alapítvány (Munkaskórus szervezete, a kórus itt működik)
- Diákönkormányzatok Komlói Egyesülete (DÖKE, szakosztályai működnek itt)
- KIES Komlói Ifjúságsegítő Egyesület (közös rendezvényeink vannak)
- Pöndöly Néptánc- és Hagyományörző Egyesület (közös rendezvényeink vannak)
- Belvárosi Szabadidő Klub Egyesület (a klub itt működik)
- Modellező Egyesület (a klub itt működik)

II. Az *intézményben* az előzőeken kívül a következő egyesületek **kapnak helyet rendszeresen:**

- Komlóért Egyesület (rendszeres használók)
- Komlói Bányász Horgász Egyesület (alkalmankénti használók)
- Darts Egyesület (a csoport itt működik)
- Leo Amici Alapítvány (a városban drogterápiás intézetet tart fenn, NA csoportot működtet itt, színházterápiás foglalkozásokat tart nálunk)
- Asztali labdarúgók (DÖKE szakosztálya, itt működik)
- Fonti 5 modern tánc együttes (DÖKE szakosztálya, itt működik)
- Zsonglőrök (KIES csoportja, itt működik)
- Hétdomb Természetjáró Egyesület (itt tartja heti összejöveteleit)
- Komló Szilvási Sportaerobik Egyesület (rendszeres fellépőnk, támogatjuk a csoportot)
- Csigaház Aerobik Egyesület (rendszeres fellépőnk)

III. Esetenként illetve alkalmanként közös rendezvényekben vesznek részt a **Közösségek Házával:**

- Nyugdíjas Egyesület
- Honismereti és Városszépítő Egyesület
- Hétdomb Íjász Egyesület
- Főnix Hagyományörző Íjász Egyesület

Közösségek Háza kapcsolata fiatal szervezetekkel

Állandó csoportok az intézményekben:

T-Dance/ hip-hop (kezdők-haladók-versenycsapat),
onti5 modern tánc (3 korcsoport),
sportaerobik,
Fanatyx Crew (breakdance),
Darts,
Zsonglőrök,
sportlövészek,
Pöndöly és Kispöndöly néptánc (pelenkások, óvodások, iskolások és fiatal felnőttek),
Kölyöxinpad

Székhelyük a Közösségek Háza, közösen szerveznek programokat:

KIES Komlói Ifjúságsegítő Egyesület,
DÖKE Diáksport és Ifjúsági Egyesület

Egyéb partner ifjúsági szervezetek:

FIX Független Ifjúsági Kulturális Szövetség Egyesület,
Fidelitas helyi csoportja,
Komlói Ifjúsági Kerekasztal (idén alakult),
A Közösségek Háza a Tethely Ifjúsági Információs Hálózat (Pécs) tagja

Rendezvények jellemzői

Programok, rendezvények	Leírás	Hagyomány	Látogatottság	Célcsoport
Magyar Kultúra Hete	Január 22-e, a Magyar Kultúra Napja alkalmából egy hetes rendezvénysorozat a közművelődési, közgyűjteményi intézmények, valamint a kulturális célú civil szervezetek rendezésében. Író-olvasó találkozó, kiállítás, könyvbemutató, színházi előadás, irodalmi műsor.	2008-ban 5. alkalommal került megrendezésre.	Irodalmi est, író-olvasó találkozó, kiállítás 100-200 fő; Színházi előadás 300-350 fő.	Az igényesebb közönséget célozza meg a klasszikus értékekkel.
Örökség Fesztivál (Európa Nap)	Célja a környező országok népművészeti, folklór-, ének- és táncgyűjtéseinek bemutatkozása, valamint gasztronómia a Balkán Kapuja alap gondolat kapcsán. 2009-dől "Déli kapu" Örökség Fesztivál, nemzetközi kiterjesztéssel.	2008-ban az 5. 2006-tól a fellevezető évek alapján vált Örökség Fesztivállá.	Kb. 1500 fő	Családok, gyermekektől a nyugdíjasokig. Igényes közönségnek.
Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál	Célja a kóruséneklés és a kodályi művek és alap gondolat segítségével a kulturális sokszínűség bemutatása és a kultúrák közötti párbeszéd kialakítása a gyermekek között.	1972 óta, 2010-ben a XIX. alkalommal.	Kb. 5000 fő.	Részt vevők: gyerekek és zenepedagógusok. Közönség: széles nagyközönség, nemcsak szakmai közönség.
Komlói Napok	Szeptember első hetében három napos szórakoztató - népi ünnepély jellegű rendezvénysorozat, kísérőprogramokkal. Fontos programelemei a városi kitüntetések átadásához és a bányász mártírokról való megemlékezéshez kötődnek. A szórakoztató programok (műsorok és gasztronómiai programrészek) szabadtéren zajlanak.	Hagyományai a Bányásznaphoz nyúlnak vissza, a 90-es évektől új néven.	A szabadtéri rendezvényeket tömeges érdeklődés kíséri: 2000 fő. A koszorúzáson, ünnepségeken kb. 300 fő.	Széles nagyközönség. A kísérőprogramok (kiállítások, expo) rétegigényt is kielégítenek.
Borbála-Napok	Településtörténeti konferencia , a bányaalapító Jánosi Engel Adolf előtti tisztelgés, kiállítások.	90-es évek elejétől.	Konferencián kb. 100 fő, ünnepségeken, megemlékezéseken kb. 50 fő, kiállításokon kb. 200 fő.	Bányászok és egykori bányászcsaládok tagjai, civilek, közéleti szereplők, törzslátogatók.
TópArt Tőfesztivál Komló-Sikonda	Látványos helyszínen látványos műsorok, elsősorban modern és kortárs színpadi tánc, folklór, könnyűzene.	A helyszínen hagyományai vannak hasonlóknak, de csak 2008-tól rendszeres a sorozat.	500-1000 fő	Látványos táncos produkciók iránt érdeklődő fiatal és középkorú helyi és a fürdőhelyre látogató üdülő- és fürdővendégek.

Kelet-Mecsek Nyár, Kárász	Népművészeti, néptánc és népi kézműves hagyományok ápolása	Gyermekek részvételével szervezett táborok, nyilvános programokkal.	Több turnusban 100-200 részt vevő.	Helyi és külső közönség.
Széki Szalma Fesztivál, Magyarszék	Az aratás hagyományai köré szerveződő népünnepély. Zenés csujogatók ébresztő. Aratóverseny; szalmareggeli az aratóknak. Sportversenyek (sodrófahajító, szalmakrumplievő, szalmavárépítés, szalmabála-szalalom, stb.). A régió nemzetiségi művészeti együtteseinek műsora. Kézműves kirakodóvásár és kézműves sátor, ahol ki is lehet próbálni a faragást, szalmabábukészítést, csuhézást, stb.	A Jakab havi folklór fesztiválok utóda, 2008- ban a 8.	300-500 fő	Helyi és környékbeli közönség.
Hosszútétényi Talicskaolimpia	Egyedi népünnepély. A versenyre települések, baráti társaságok csapatai jelentkeznek, a rendezvényt szórakoztató műsor kíséri, és 2007-től Rocktalicska tehetségkutató bemutató is kapcsolódik hozzá, fiatal, feltörekvő, amatőr zenekarok bemutatkozásával.	2000 óta, 2007-től Rocktalicska tehetségkutató is.	1000-1500 fő	Helyi és külső közönség.
Falusi ízek fesztiválja, Magyaregregy	Főzőverseny ingyenkóstolóval, klasszikus vurstli műsorok (kisvasút, kürtöskalács, légvár, kirakodó vásár); a kistérségből érkező amatőr együttesek szórakoztató műsora.	2000 után indult, mára hagyománnyá vált.	1000-1500 fő	Helyi vendégfogadók, családok közönség, gasztronómia és szórakoztató műsorok iránt érdeklődő vegyes életkorú, átlagos jövedelmi helyzetűek.
Gombafesztivál, Kárász	Délelőtti szakmai rendezvények: előadások a gombáról, terepbemutatóval (kutyás szarvasgomba-keresés). Főzőverseny gombával készült ételekből, kóstolóval. „Gombafejűek” – kiállítás Beatles-relikviákból. Este kisebb koncert.	2000 után indult, mára hagyománnyá vált.	300-500 fő	Egyszerű gombászok, családi és baráti társaságok közös főzőcskéjével. Nem eladási céllal. Vegyes életkorú, átlagos nézőcsoport.
Pünkösdi fesztivál, Szászvár	Széleskörű szórakoztatást nyújt. A környéken - német nemzetiség jelenlétének köszönhetően - jellemző és nagyon népszerű fúvószenekarok mellett további komolyzenei attrakciókat, ugyanakkor klasszikus utcabáli elemeket (könnyűzenei sztárok, diszkó) is felvonultat.	3. alkalommal	500 fő	Családi program, vegyes életkorú és átlagos helyi közönség.
Hangversenyek az Árpád-kori templomban, Mánfa	Júniusi vasárnaponként 1-1 helyi kórus hangversenye. A településen nagy hagyományai vannak a kórusoknak.	1978 óta rendezik meg.	300 fő	A komolyzene iránt érdeklődő középkorú közönség Pécsről, Komlórról és a környékről.

Szent István nap és Fúvóstalálkozó, Máza	A helyi fúvosok, további 4 kistérségi, valamint 3-4 megyei fúvós zenekar ad elő. Szabadtéri rendezvény, kirakodóvásárral, játékokkal, főzéssel.	A település fúvós hagyományaira épít.	400-500 fő	Népünnepély és művészeti-zenei jellegénél fogva a fúvósmuzsika iránt érdeklődő szakmai közönség és a helyben lakó családok, baráti társaságok.
Hetényi szüret, széki szüret (5 településen)	1-3 települést (településenként változó) érintő szüreti felvonulás, majd szőlőkorona, pünkösdi király választás, borkóstolás, végül szüreti bál. Néptánc, népdal, és fúvós csoportok fellépésével.	Tradicionális események	Településenként változó, 200-1000 fő között.	Helyi szőlőtermelők és borosgazdák, néptáncosok közreműködésével, a helyi átlagos és vegyes közönség és a kistérségből érkező vendégek számára.
Diófesztivál, Máza	Diós ételek és italok kóstolója; diófaültetés; (dió)fafaragó kiállítás; tortadíszítési bemutató; kézműves foglalkozások (dióval); amatőr művészeti együttesek műsora és bál.	4. alkalommal rendezik idén	kb. 300 fő	Gasztronómia iránt érdeklődők, a legkülönbözőbb korúak.